

Sammenhæng mellem inddragelse i egen sag og efterfølgende job og uddannelse for unge i udsatte positioner

Sammenhæng mellem inddragelse i egen sag og efterfølgende job og uddannelse for unge i udsatte positioner

© VIVE og forfatterne, 2023

e-ISBN: 978-87-7582-260-7

Projekt: 302264

Finansiering: Egmont Fonden

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE støtter FN's verdensmål og angiver her, hvilket eller hvilke verdensmål der knytter sig til publikationen.

Forord

Tidligere undersøgelser viser, at det er meget forskelligt, i hvor høj grad unge i udsatte positioner oplever at blive inddraget i deres egen sag i kommunen.

I denne rapport ser vi nærmere på, om der er en sammenhæng mellem, hvor inddraget unge i udsatte positioner er i sagsbehandlingen, og hvordan de klarer sig i forhold til uddannelse og beskæftigelse.

Undersøgelsen er gennemført af seniorforsker Iben Bolvig, chefanalytiker Hans Skov Kloppenborg og seniorforsker Mette Lausten.

Rapporten er blevet gennemlæst og kommenteret af to eksterne reviewere. Vi takker dem for gode og konstruktive kommentarer.

Undersøgelsen er finansieret af Egmont Fonden.

Ulrik Hvidman

Forsknings- og analysechef for VIVE Styring og Ledelse

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater	5
-----------------	---

Afrapportering	10
----------------	----

1	Indledning	11
1.1	Baggrund og formål	11
1.2	Datagrundlag og metode	12
1.3	Læsevejledning	19

2	Sammenhæng mellem inddragelse og efterfølgende uddannelse og beskæftigelse	20
2.1	Sammenhæng mellem samlet mål for inddragelse og uddannelse og job	21
2.2	Sammenhæng mellem de tre inddragelsesdimensioner og uddannelse og job	26

3	Konklusion	30
3.1	Perspektivering	31

Dokumentation	34
---------------	----

4	Data og metode	35
4.1	Spørgeskemaundersøgelse	35
4.2	Registerdata	39
4.3	Analysemodel	44

Litteratur	47
------------	----

Bilag 1 Bilagstabel Model M4	49
------------------------------	----

Hovedresultater

Selvom der i mange år har været fokus på børneinddragelse som en del af børn og unges rettigheder, oplever unge i udsatte positioner desværre ofte, at kommunerne træffer beslutninger med store konsekvenser for deres liv, uden at de unge bliver reelt inddraget. Dette til trods for, at inddragelse i sådanne beslutninger er en rettighed, som fremgår eksplicit af både serviceloven og FN's børnekonvention. Endvidere har både forskere og praktikere peget på, at unge, som bliver inddraget i beslutninger om deres eget liv, må forventes at klare sig bedre, fx i forhold til uddannelse og job. Der mangler imidlertid fortsat viden om, hvilken betydning inddragelse har for, hvordan unge i udsatte positioner klarer sig på sigt.

På den baggrund undersøger vi i denne rapport via en række statistiske analyser, om unge i udsatte positioner, som i høj grad oplever at være inddraget i kommunernes sagsbehandling, efterfølgende klarer sig bedre i forhold til en række udsatte positioner inden for 1) resultater ved folkeskolens afgangsprøve, 2) påbegyndelse af ungdomsuddannelse og 3) tilknytning til arbejdsmarkedet end unge, som i lavere grad oplever at være inddraget.

Rapporten henvender sig til alle, som har interesse i inddragelse og dens betydning for samfundets unge i udsatte positioner, herunder fx ministerier, kommuner, professionshøjskoler, NGO'er og forskere.

Undersøgelsen er baseret på et udsnit af deltagere i en spørgeskemaundersøgelse, som VIVE gennemførte i sommeren 2019 blandt ca. 2.300 danske unge i alderen 12-17 år, som enten var anbragt eller havde en kontaktperson som forebyggende foranstaltning.¹ I undersøgelsen svarede de unge på en række forskellige spørgsmål om deres inddragelse i deres egen sag i kommunen (se Kloppeborg & Lausten, 2020). På baggrund af de unges besvarelser har vi dannet et samlet inddragelsesmål. Det samlede inddragelsesmål består af tre underliggende dimensioner, nemlig 1) niveauet af information om sagsbehandlingen, 2) de unges forhold til deres sagsbehandler, og 3) de unges muligheder for indflydelse. I undersøgelsen ser vi på sammenhænge mellem på den ene side det samlede inddragelsesmål samt de underliggende dimensioner og på den anden, hvordan de unge klarer sig i forhold til uddannelse og job.

¹ Af sproglige hensyn omtaler vi i rapporten disse unge under de samlede betegnelser 'unge i udsatte positioner' eller 'udsatte unge'. Der skal dog gøres opmærksom på, at 'udsathed' også handler om mange andre forhold end blot, hvilken foranstaltning en ung modtager. I denne sammenhæng er det imidlertid væsentligt at fokusere på unge, som netop modtager foranstaltninger efter serviceloven, fordi dette indebærer eksplicitte rettigheder om inddragelse for de unge i kommunernes sagsbehandling.

Da vi ikke kan udelukke, at der findes ikke-målbare faktorer, som både har betydning for omfanget af inddragelse og for den unges fremtidige job- og uddannelseschancer, er ambitionen med denne analyse ikke at vise den kausale effekt af oplevet inddragelse, men snarere at sandsynliggøre, i hvilket omfang inddragelse er relateret til job og uddannelse i fremtiden.

Kun svag sammenhæng mellem unges inddragelse og deres uddannelse og beskæftigelse

Rapportens overordnede konklusion er, at der kun er relativt svag sammenhæng mellem det omfang af inddragelse, som unge i udsatte positioner oplever, og hvordan de efterfølgende klarer sig i forhold til uddannelse og beskæftigelse. For langt de fleste af undersøgelsens outcomemål ses der ingen statistisk signifikant sammenhæng med graden af de unges inddragelse, når der tages højde for andre baggrundsfaktorer vedrørende de unge, deres forældre og deres sag. Resultaterne viser således *ingen* signifikante sammenhænge mellem på den ene side de unges overordnede inddragelse og på den anden side de unges:

- Deltagelse i samt resultater ved folkeskolens afgangsprøve
- Påbegyndelse af en gymnasial uddannelse
- Beskæftigelse
- Ledighed
- Hvorvidt de unge indgår i NEET-gruppen
- Om de unge dropper ud af en ungdomsuddannelse.

Inddragede unge påbegynder i højere grad en erhvervsuddannelse

For ét af undersøgelsens outcomemål viser resultaterne dog en signifikant positiv sammenhæng, nemlig at unge i udsatte positioner, som i relativt høj grad oplever at være inddraget i sagsbehandlingen, har en større sandsynlighed for at påbegynde en ungdomsuddannelse – særligt en erhvervsuddannelse – end tilsvarende unge, som i lavere grad oplever at blive inddraget.

Dykker vi dybere ned i de tre dimensioner, der ligger bag det samlede inddragelsesmål, viser resultaterne, at den positive sammenhæng mellem inddragelse og de unges påbegyndelse af en ungdomsuddannelse primært trækkes af den inddragelsesdimension, som vedrører de unges muligheder for indflydelse på egen sag.

Uklart, hvilken vej sammenhængen mellem unges inddragelse og deres uddannelse og beskæftigelse går

Resultaterne viser endvidere en tendens til, at unge, som scorer højt på den inddragelsesdimension, der vedrører deres forhold til deres sagsbehandler, i højere grad modtager førtidspension og i højere grad indgår i NEET-gruppen.² Det indikerer, at den inddragelsesdimension, som vedrører de unges forhold til deres sagsbehandler, har en anderledes sammenhæng med de unges efterfølgende uddannelse og job, end de to øvrige dimensioner, som indgår i det samlede inddragelsesmål.

En forklaring på denne sammenhæng kan muligvis være, at det snarere er den unges sandsynlighed for at klare sig godt i forhold til uddannelse og job, som påvirker relationen til deres sagsbehandler, end omvendt. Til trods for at vi i analyserne kontrollerer for oplysninger om en lang række baggrundsforhold om de unge og deres forældre, så kan det ikke udelukkes, at der er nogle karakteristika vedrørende omfanget af de unges udsathed eller udfordringer, som vi ikke kan måle, og som derfor påvirker analyseresultaterne. Det kan således tænkes, at sagsbehandlere udviser mere opmærksomhed over for de unge, der er mest sårbare, og at det samtidig netop er de unge, der har størst sandsynlighed for at blive modtagere af førtidspension eller indgå i NEET-gruppen. Hvis denne øgede opmærksomhed også forbedrer de unges forhold til deres sagsbehandler, kan det være en forklaring på, at udsatte unge, som har et godt forhold til deres sagsbehandler, i højere grad står uden for arbejdsmarkedet.

² NEET er en international betegnelse for unge uden job og uddannelse og står for Not in Education, Employment or Training.

Komplekse sammenhænge, der kalder på yderligere undersøgelser

Til trods for de komplekse sammenhænge, der både kan gå den ene og anden vej, er det bemærkelsesværdigt, at resultaterne generelt kun viser meget svage sammenhænge mellem de unges oplevede inddragelse og deres uddannelse og beskæftigelse. En mulig forklaring kan være, at der er mange andre forhold i de udsatte unges liv end inddragelse, som kan forventes at have betydning for, hvordan de klarer sig i forhold til uddannelse og job. Det gælder ikke mindst de støtteindsatser, som fx kommuner og frivillige foreninger laver for denne gruppe af unge, samt relationen til de øvrige voksne (fx pædagoger, plejeforældre, kontaktpersoner), der indgår i den unges liv. Ofte vil den unges kontakt til støttepersoner i disse indsatser og relationer være væsentligt mere omfattende end kontakten til sagsbehandleren. Set i forhold til omfanget af disse øvrige forhold kan det være, at inddragelse i den sociale sag som enkeltfaktor kun har mindre betydning for, hvordan de unge klarer sig på sigt.

Selv hvis inddragelse i sagsbehandlingen har mindre betydning for de unges uddannelse og job, er det dog væsentligt at være opmærksom på, at inddragelse er vigtigt af andre årsager, ikke mindst fordi det er en central rettighed for de unge, og fordi tidligere undersøgelser indikerer, at unge har det godt med sig selv og føler sig mere værdsat, når sagsbehandlere sætter pris på deres synspunkter og tager dem seriøst (Bijleveld, Dedding & Bunders-Aelen, 2015; Kloppenborg & Lausten, 2020).

En anden mulig forklaring på rapportens resultater kan være, at sammenhængen mellem inddragelse, og hvordan de unge klarer sig i forhold til uddannelse og beskæftigelse, er mere kompliceret, end hvad vi kan undersøge med de tilgængelige data. Som allerede nævnt mangler vi måske data, som i endnu højere grad kan belyse de unges udsathed. Derudover kan man forestille sig, at sammenhængen mellem inddragelse og uddannelse og job afhænger af andre faktorer som fx sagens kompleksitet, som vi ikke har et godt mål for i vores data. Man kan her forestille sig, at de unge, der har de mindst komplicerede sager, også er dem, der oplever sig mindst inddraget – måske fordi de distancerer sig fra egen sag eller simpelthen ikke oplever eller har behov for kontakt til myndighedsrådgiver. Disse unge vil givetvis også have større sandsynlighed for at klare sig godt i forhold til job og uddannelse.

På den baggrund vil det være relevant og interessant med fremtidig forskning, som kan dykke dybere ned i forskellige dimensioner af inddragelse, og hvilke sammenhænge der er mellem disse dimensioner, unges baggrundsforhold og outcomes. Vores analyser indikerer, at inddragelse er et ganske komplekst fænomen, hvis underliggende dimensioner muligvis har forskellige og komplekse sammenhænge med øvrige forhold i de unges liv.

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsen er baseret på to datakilder

Spørgeskemaundersøgelse om inddragelse:

En væsentlig del af datagrundlaget stammer fra en spørgeskemaundersøgelse, som VIVE gennemførte i sommeren 2019. Spørgeskemaundersøgelsen blev besvaret af ca. 2.300 danske unge i alderen 12-17 år, som enten var anbragt eller havde en kontaktperson som forebyggende foranstaltning. I indeværende analyse anvendes besvarelser fra de ældste (14-17 år) af målgruppen. I spørgeskemaet blev de unge blandt andet bedt om at vurdere, hvor godt 16 forskellige udsagn om inddragelse i sagsbehandlingen passede med deres egne oplevelser med deres sagsbehandler. Resultaterne fra denne spørgeskemaundersøgelse er præsenteret i Kloppenborg & Lausten (2020).

Registerdata fra Danmarks Statistik:

Undersøgelsen anvender data fra en række af Danmarks Statistiks registre, blandt andet vedrørende baggrundsforhold for den unge selv og den unges forældre, fx demografiske forhold, etnisk baggrund, forældrenes socioøkonomiske baggrund, kontakter til sundhedsvæsenet og kriminalitet samt oplysninger om, hvordan den unge har klaret sig i forhold til uddannelse og beskæftigelse, fx resultater fra folkeskolens afgangsprøve.

> Afrapportering

1 Indledning

1.1 Baggrund og formål

I de seneste år er vigtigheden af at inddrage børn og unge i beslutninger med betydning for deres eget liv i stigende grad kommet på dagsordenen hos både offentlige beslutningstagere på kommunalt og statsligt niveau, blandt NGO'er og inden for forskningsverdenen. Det gælder især et fokus på børn og unge i udsatte positioner, som desværre stadig oplever, at beslutninger med store konsekvenser for deres liv bliver truffet, uden at de bliver reelt inddraget (Lausten, Iversen & Andreasen, 2023). I en nylig litteraturgennemgang af studier om børn og unges inddragelse i myndighedssagsbehandlingen konkluderer forfatterne således, at "hovedresultatet af vores tværgående analyser af de inkluderede studier er, at børn og unge ofte ikke oplever at blive inddraget, og når de bliver inddraget, så inddrages de primært for at bidrage til systemet i form af information og dokumentation. I studierne er der kun sjældent tale om reel inddragelse af børn og unge" (Bengtsson & Henze-Pedersen, 2022).

I perioden 2019-2020 gennemførte VIVE en undersøgelse, som dannede et nyt og systematisk overblik over, hvor stor inddragelse unge i udsatte positioner selv oplever i behandlingen af deres sag. Undersøgelsen gav vigtig viden om, hvilke sammenhænge der er mellem unges inddragelse og andre forhold i de unges liv (Kloppenborg & Lausten, 2020; Lausten & Kloppenborg, 2022). Undersøgelsen viste blandt andet, at de unge, som havde de største vanskeligheder, oplevede sig mindre inddraget i sagsbehandlingen.

Der mangler imidlertid fortsat viden om, hvilken betydning inddragelse har for, hvordan unge i udsatte positioner klarer sig på sigt. Både i praksis og i forskningslitteraturen om inddragelse er der en forventning om, at børn og unge i udsatte positioner, som bliver inddraget i deres egen sag, vil klare sig bedre i skolen, sundhedsmæssigt osv. (Bessell, 2011). Ét af de teoretiske argumenter for denne positive effekt af inddragelse er, at hvis børn og unges synspunkter, ønsker og forventninger i højere grad bliver inddraget i beslutninger, vil sociale indsatser blive mere responsive og dermed mere effektive (Bijleveld, Dedding & Bunders-Aelen, 2015). Indtil videre findes der dog – så vidt VIVE er bekendt – hverken i dansk eller international kontekst forskning, som kan belyse, om sådanne effekter af inddragelse eksisterer.

Formålet med denne rapport er at tage et første skridt i forhold til at skabe viden om, hvilken betydning inddragelse har for udsatte unges fremtidige uddannelse og job. Mere specifikt er formålet med forskningsprojektet at belyse,

om unge, som i høj grad oplever at være inddraget, klarer sig bedre end udsatte unge, som i lavere grad oplever at være inddraget i sagsbehandlingen, på følgende parametre:

- Resultater ved folkeskolens afgangsprøve
- Påbegyndelse af en ungdomsuddannelse
- Tilknytning til arbejdsmarkedet.

Rapporten henvender sig til alle som har interesse i inddragelse og dens betydning for samfundets unge i udsatte positioner, herunder fx ministerier, kommuner, professionshøjskoler, NGO'er og forskere med interesse for inddragelse.

Data bag analyserne i denne rapport er indsamlet, før Børnene Først blev lanceret. Resultaterne herfra kan således ses som en form for førmåling for barnets lov, hvor børn og unges rettigheder og inddragelse har en mere fremtrædende rolle end i serviceloven.

1.2 Datagrundlag og metode

I det følgende gives en kort beskrivelse af undersøgelsens datagrundlag og metode. En mere uddybende beskrivelse heraf kan findes i kapitel 4. Rapportens analyser er baseret på en kombination af spørgeskemadata og registerdata fra Danmarks Statistiks forskermaskine.

Spørgeskemaundersøgelsen

En væsentlig del af denne undersøgelses datagrundlag stammer fra en spørgeskemaundersøgelse, som VIVE gennemførte i sommeren 2019 (se Kloppenborg & Lausten, 2020). Spørgeskemaundersøgelsen blev besvaret af ca. 2.300 danske unge i alderen 12-17 år, som enten var anbragt eller havde en kontaktperson som forebyggende foranstaltning³.

I spørgeskemaet blev de unge blandt andet bedt om at vurdere, hvor godt 16 forskellige udsagn om inddragelse i sagsbehandlingen passede med deres egne oplevelser med deres sagsbehandler. Spørgsmålene var fordelt på tre

³ Af sproglige hensyn omtaler vi i rapporten disse unge under de samlede betegnelser 'unge i udsatte positioner' eller 'udsatte unge'. Der skal dog gøres opmærksom på, at 'udsathed' også handler om mange andre forhold end blot, hvilken foranstaltning en ung modtager. I denne sammenhæng er det imidlertid væsentligt at fokusere på unge, som netop modtager foranstaltninger efter serviceloven, fordi dette indebærer eksplicite rettigheder om inddragelse for de unge i kommunernes sagsbehandling.

forskellige dimensioner for inddragelse i sagsbehandlingen, nemlig 1) niveauet af information om sagsbehandlingen, 2) de unges forhold til deres sagsbehandler, og 3) de unges muligheder for indflydelse.

Ved hjælp af faktoranalyse konstruerer vi et indeksmål for den unges oplevede inddragelse for hver af de tre dimensioner. Hvert af disse mål samler således information om den unges besvarelser af spørgsmålene om netop den dimension af inddragelse. Vi danner desuden et samlet mål for, hvor inddraget den enkelte unge selv oplevede at være i behandlingen af sin egen sociale sag. Konkret er det samlede inddragelsesmål konstrueret som et simpelt gennemsnit af de tre indeksmål for de tre inddragelsesdimensioner. Tabel 1.1 giver et overblik over de konkrete spørgsmål, som indgår i hver af de tre inddragelsesdimensioner. En mere detaljeret beskrivelse af de forskellige inddragelsesmål kan ses i afsnit 4.1.

Tabel 1.1 Spørgeskemaspørgsmål, som indgår i de forskellige inddragelsesdimensioner

Inddragelsesdimension	Spørgsmål
Information	Når jeg mødes med min sagsbehandler, ved jeg på forhånd, hvad vi skal tale om på mødet
	Jeg ved på forhånd, hvem der kommer med til møder med min sagsbehandler og hvorfor
	Efter møderne med min sagsbehandler taler mig og min sagsbehandler om, hvordan mødet gik, og hvad der blev besluttet
	Min sagsbehandler forklarer mig, hvorfor beslutningerne i min sag er, som de er
Forhold til sagsbehandler	Min sagsbehandler lytter til, hvad jeg siger
	Min sagsbehandler forstår, hvad jeg mener
	Min sagsbehandler tager mine meninger alvorligt
	Jeg kan stole på min sagsbehandler
	Min sagsbehandler interesserer sig for, hvordan jeg har det
	Jeg føler altid, jeg kan fortælle min sagsbehandler, hvordan jeg har det
Indflydelse på sag	Jeg er med til at bestemme, hvor mig og min sagsbehandler mødes
	Jeg er med til at bestemme, hvornår mig og min sagsbehandler mødes
	Jeg er med til at bestemme, hvad vi skal tale om, når jeg mødes med min sagsbehandler
	Min sagsbehandler spørger altid om, hvad min holdning er til det, der skal tages beslutning om, inden det bliver besluttet, hvad der skal ske
	Min sagsbehandler synes, at min holdning er vigtig
	Jeg har indflydelse på, hvad kommunen beslutter om mig i min sag

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020).

Spørgeskemaundersøgelsen viste, at der var en del variation i, hvor inddraget de unge oplevede at være i kommunernes sagsbehandling – både samlet set og på de tre inddragelsesdimensioner (Kloppenborg & Lausten, 2020). Det er denne variation, som vi i nærværende analyse ønsker at anvende til at undersøge, om der er en sammenhæng mellem de unges oplevede inddragelse, og hvordan de klarer sig i forhold til uddannelse og job 2-3 år efter.

Ud over spørgsmål om inddragelse indeholdt spørgeskemaet desuden en række spørgsmål om blandt andet de unges kendskab til deres rettigheder og handleplan, i hvilket omfang de havde oplevet sagsbehandlerskift, og om de unges mentale trivsel i form af det validerede instrument SDQ (Strengths and Difficulties Questionnaire).⁴ Svar på disse spørgsmål indgår i analysen som bagvedliggende faktorer, der blandt andet korrigerer for de unges forudsætninger for at blive inddraget. Kloppenborg & Lausten (2020) viste således blandt andet, at unge med større mentale trivselsudfordringer oplevede mindre inddragelse.⁵

Registerdata

Den anden væsentlige datakilde til undersøgelsen er registerdata fra Danmarks Statistik. Stikprøven til spørgeskemaundersøgelsen i 2019 blev trukket på baggrund af oplysninger fra registerdata om den samlede population af 12-17-årige, der enten er anbragt uden for hjemmet eller har fast kontaktperson som forebyggende foranstaltning pr. 1. marts 2019 (Kloppenborg & Lausten, 2020). Data fra spørgeskemaundersøgelsen blev derefter suppleret med information fra Danmarks Statistiks registerdata vedrørende den unge selv og den unges forældre, fx demografiske forhold, etnisk baggrund, forældrenes socioøkonomiske baggrund, kontakter til sundhedsvæsenet, kriminalitet og skoleresultater.

Den anvendte population til indeværende undersøgelse afgrænses ved hjælp af specifikke oplysninger fra registerdata om de unges tilknytning til uddannelsessystemet i 2019, og hvornår de har gennemført folkeskolens afgangsprøve (se næste afsnit). Dernæst supplerer vi med oplysninger om uddannelses- og beskæftigelsesstatus i 2020-2022 i forbindelse med konstruktion af de valgte outcomemål, det vil sige de parametre, vi anvender til at måle de unges uddannelses- og jobmæssige situation.

⁴ SDQ er et udbredt og anerkendt måleredskab til vurdering af børn og unges psykiske trivsel og funktion. Læs evt. mere på SDQ's officielle hjemmeside: <http://sdqinfo.org/> samt på den danske side www.sdq.dk.

⁵ Specifikt fandt Kloppenborg og Lausten (2020) lavere inddragelse blandt unge med høj SDQ-score og unge med mere end 3 forskellige sagsbehandlere inden for de seneste 2 år samt højere inddragelse blandt unge, der kender deres sagsbehandler, og som har haft kontakt med denne mindst 3 gange i løbet af de seneste 6 måneder.

Indholdet af de benyttede registre og en mere detaljeret beskrivelse af de inkluderede variable kan ses i rapportens dokumentation (afsnit 4.2).

Analysepopulationen

I denne undersøgelse trækker vi på besvarelser fra en delmængde af de unge, som besvarede spørgeskemaundersøgelsen i 2019. Når vi ikke anvender besvarelser fra samtlige af de unge, hænger det sammen med, at opnåelse af de outcomemål, som vi er interesserede i (jf. afsnittet nedenfor om outcomemål), ikke er relevante for alle i den tidsperiode, som vi undersøger (2019-2021/2022). Det er kun en delmængde af de unge fra den oprindelige spørgeskemaundersøgelse fra 2019, som kan forventes at have haft mulighed for at opnå de undersøgte outcomemål i den efterfølgende periode, eller hvor de undersøgte mål er relevante. Nogle af de unge havde fx allerede taget folkeskolens afgangsprøve, da spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført i 2019, mens andre af de unge i 2022 knap er gamle nok til at have taget folkeskolens afgangsprøve, have påbegyndt ungdomsuddannelse eller være kommet ud på arbejdsmarkedet. På den baggrund inkluderer vi kun de unge, der i 2019 var fyldt 14 år.

Tabel 1.2 giver et overblik over, hvilke unge der indgår i analyserne af forskellige outcomemål.⁶ Den fulde population anvendes, når vi ser på de outcomemål, der vedrører de unges start på videre uddannelse, mens vi kun ser på outcomemål vedrørende folkeskolens afgangsprøve (FSA) for en afgrænset del af de unge (population 1) og på outcomemål vedrørende beskæftigelse og drop-ud af ungdomsuddannelse for en anden afgrænset del af de unge (population 2). Population 1 består af de unge, som har haft mulighed for at gå op til folkeskolens afgangsprøve mellem 2019 og 2022 eller senere, mens population 2 består af de unge, som i 2019 minimum havde færdiggjort 9. klasse og som derfor har haft mulighed for at starte på og evt. igen droppe ud af en ungdomsuddannelse, eller som kan have været i beskæftigelse siden 2019 (se Tabel 1.2). I afsnit 4.2 findes beskrivende statistik af vores primære population.

⁶ I den oprindelige spørgeskemaanalyse havde 2.068 børn og unge besvaret alle de spørgsmål, der anvendes i analysen. 591 af disse udgår af analysen på baggrund af udvælgelseskriterierne. 91 % af disse på baggrund af deres alder (<14 år i 2019), mens de resterende enten udgår, fordi der mangler uddannelsesoplysninger på dem i 2019, eller de i 2019 endnu ikke havde gennemført 9. klasse og ikke var i gang med grundskole eller FGU i 2018.

Tabel 1.2 Undersøgelsens populationer

	Den fulde population	Population 1	Population 2
Udvælgelseskriterier	Fyldt 14 år i 2019 Uddannelsesoplysninger i 2019 Enten gennemført 9. klasse eller i gang med grundskole eller FGU ¹ i 2019	Højeste fuldførte uddannelse i 2018: 8. klasse eller lavere I gang med grundskole eller FGU ¹ i 2019 Gennemfører ikke FSA ² i 2018	Højeste fuldførte uddannelse i 2019: 9. klasse eller højere
Outcomemål	Start på gymnasial udd. Start på erhvervsudd. Start på ungdomsudd. I gang med FGU ¹	Deltagelse i FSA ² Matematikkarakter ved FSA ² Dansk karakter ved FSA ²	Drop-ud af uddannelse Fuld/deltidsjob Ledighed Førtidspensionering NEET ³
Antal personer	1.477 ⁴⁾	790	980

Note: 1) Forberedende Grunduddannelse. 2) Folkeskolens afgangsprøve. 3) Not in Education, Employment or Training. 4) På grund af overlap mellem population 1 og 2 er der færre unikke personer end summen af antal personer i de to populationer.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

Outcomemål

Som allerede nævnt, fokuserer denne undersøgelse på at belyse, om unge i udsatte positioner, som i høj grad oplever at være inddraget, klarer sig bedre end tilsvarende unge, som i lavere grad oplever at være inddraget i sagsbehandlingen, på følgende parametre:

- Resultater ved folkeskolens afgangsprøve: I forhold til folkeskolens afgangsprøve ser vi i analysen dels på, om de unge har deltaget i afgangsprøven, og dels på hvilke gennemsnitskarakterer de opnåede i matematik og dansk.
- Påbegyndelse af en ungdomsuddannelse: I forhold til ungdomsuddannelse ser vi i analysen på, om de unge har været i gang med enten erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse i 2020-2022, og om de har været indskrevet på FGU i 2022.
- Tilknytning til arbejdsmarkedet: I forhold til tilknytning til arbejdsmarkedet ser vi i analysen på, om de unge har haft et fuldtidsjob, om de har haft et job i løbet af et år, om de har været ledige i løbet af et år, samt om de unge har modtaget førtidspension eller har indgået i NEET-gruppen⁷. Endelig ser vi på, om de unge er droppet ud af ungdomsuddannelse.

⁷ NEET er en international betegnelse for unge uden job og uddannelse og står for Not in Education, Employment or Training.

Særligt vedrørende tilknytning til arbejdsmarkedet, men til en vis grad også de andre outcomemål, er det værd at bemærke, at undersøgelsen vedrører, hvordan unge klarer sig inden for en relativt kort tidshorisont på nogle få år, efter at spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført i 2019. Vi har ikke umiddelbart grund til at tro, at sammenhængene mellem inddragelse og outcomemålene ville være stærkere med en længere tidshorisont, men det er ikke noget, vi har mulighed for at undersøge i denne rapport. Alle outcomemålene opgøres via registerdata fra Danmarks Statistik. I afsnit 4.2 findes en uddybende beskrivelse af, hvordan de enkelte outcomemål er defineret.

Analysedesign

Ideelt set ville det ønskede analysespørgsmål være, hvilken effekt oplevet inddragelse i egen sag har på udsatte unges videre job og uddannelse. Den store udfordring ved at måle en sådan effekt er, at det ikke er tilfældigt, hvilke unge der oplever at være inddraget i sagsbehandlingen, og hvilke der ikke gør. I en tidligere undersøgelse har vi således fundet, at jo større udfordringer, unge i udsatte positioner står over for, jo mindre oplever de at være inddraget (Kloppenborg & Lausten, 2020). Det virker derfor sandsynligt, at omfanget af en ungs udfordringer og grundlæggende kompetencer kan have betydning for, om den unge oplever at blive inddraget i egen sag eller ej.

For eksempel kan man forestille sig, at børn med store funktionelle eller kognitive udfordringer i mindre omfang vil blive inddraget i beslutninger omkring deres sag. Det betyder i så fald, at der sker en positiv selektion af børn/unge, der bliver inddraget i sagsbehandlingen, og de faktorer, der har betydning for selektionen, forventes at kunne påvirke de unges skoleresultater. Tager vi ikke højde for denne selektion, vil det resulterende effektestimat være biased opad, dvs. vi forventer at estimere en sammenhæng, der er mere positiv, end effekten af inddragelse kan forklare.

Omvendt kan man forestille sig, at unge med mindre komplicerede sager også i mindre omfang oplever sig inddraget af myndighedssagsbehandleren. Det kan fx være unge i velfungerende plejeaanbringelser, som måske i højere grad bruger deres plejeforældre og i mindre grad deres sagsbehandler i forbindelse med vigtige beslutninger, og som derfor kan tænkes at have en svagere relation til deres sagsbehandler. Hvis disse unge også som udgangspunkt har bedre job- og uddannelsesmuligheder, så vil vi forvente at estimere en sammenhæng, der er mindre positiv, end hvad effekten af inddragelse reelt er.

I denne analyse bruger vi detaljerede data til at tage højde for de unges forskellige udgangspunkt for dermed at minimere den skævvridning, ovennævnte selektion kan medføre. Vi estimerer sammenhængen mellem det samlede mål for inddragelse og en række outcomemål relateret til uddannelse og beskæftigelse i tre step, som bygger oven på hinanden. I step 1 belyser vi den simple

sammenhæng mellem målet for inddragelse og de enkelte outcomemål. I step 2 korrigerer vi for en lang række baggrundsfaktorer vedrørende den unge selv og den unges forældre, fx demografiske forhold, etnisk baggrund, forældrenes socioøkonomiske baggrund, kontakter til sundhedsvæsenet, kriminalitet og skoleresultater. Endelig inkluderer vi i step 3 yderligere faktorer, der vedrører den unges sag, fx hvor mange sagsbehandlere den unge har haft de seneste 2 år, og hvor mange møder den unge har haft med sin sagsbehandler de seneste 6 måneder. Vi inkluderer således de faktorer, som Kloppenborg og Lausten (2020) fandt havde betydning for omfanget af inddragelse i flere omgange. På den måde kan vi få et indtryk af, på hvilken måde de forskellige typer af faktorer evt. skævvrider sammenhængen.

Efter at have set på sammenhængen mellem det samlede inddragelsesmål og de forskellige outcomemål estimerer vi sammenhængene, hvor mål for inddragelse opdeles på de tre forskellige inddragelsesdimensioner beskrevet i Tabel 2.1.

Selvom vi ved inklusion af en lang række af faktorer kan reducere en evt. skævvridning, så kan vi ikke udelukke, at der findes faktorer, vi ikke kan måle, som både har betydning for omfanget af inddragelse og for den unges fremtidige job- og uddannelseschancer. Derfor er ambitionen med indeværende analyse ikke at vise den kausale effekt af oplevet inddragelse, men snarere at sandsynliggøre, i hvilket omfang inddragelse er relateret til job og uddannelse i fremtiden.

Et andet opmærksomhedspunkt ved analysen vedrører den måde, vi måler inddragelse på. I denne analyse fokuseres udelukkende på de unges *oplevede* inddragelse. Det er således muligt, at inddragelse målt via et spørgeskema til de unges sagsbehandlere eller via nogle mere objektive kriterier, fx sagsbehandleres gennemførelse af forskellige specifikke inddragelsesaktiviteter (såsom afholdelse af børnesamtaler), ville vise nogle anderledes sammenhænge i forhold til de unges uddannelse og job, end dem vi finder i denne rapport.

Analysen vil kunne give svar på, om unge, der oplever at blive inddraget i sagsbehandlingen, klarer sig bedre i forhold til uddannelse og job, end tilsvarende unge, der ikke oplever at blive inddraget – sådan som man teoretisk vil forvente (jf. afsnit 1.1). Som følge af ovenstående kan vi dog ikke sige, om de evt. klarer sig bedre, *fordi* de er blevet inddraget i sagsbehandlingen. Resultaterne fra de beskrevne analyser vil således – til trods for den omfattende brug af individdata som kontrolvariable – stadig kunne være påvirket af skævvridning og usikkerhed om årsagssammenhænge. I præsentationen af resultaterne diskuteres retningen og omfanget af disse mulige udfordringer nærmere. Se afsnit 4.3 for en nærmere beskrivelse af analysemodellen.

1.3 Læsevejledning

Rapporten indeholder to dele. Den første del indeholder denne korte indledning og fokuserer derudover på undersøgelsens resultater, som præsenteres i kapitel 2, samt en konklusion på undersøgelsen i kapitel 3. Rapportens anden del beskriver undersøgelsens datagrundlag og metode i kapitel 4.

2 Sammenhæng mellem inddragelse og efterfølgende uddannelse og beskæftigelse

I dette kapitel præsenteres resultaterne fra analyserne af sammenhængen mellem den oplevede inddragelse blandt unge i udsatte positioner og deres efterfølgende uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Som tidligere nævnt er det samlede mål for inddragelse baseret på et simpelt gennemsnit af inddragelse målt på de tre dimensioner, der blev præsenteret i Kloppenborg & Lausten (2020) (se nærmere i afsnit 4.1). Alle inddragelsesmål er standardiseret, så de går fra 0 til 1, hvor højere værdier indikerer mere inddragelse. I Tabel 2.1 er de gennemsnitlige niveauer samt grænseværdierne for de nederste 25 % og de øverste 25 % af populationerne angivet. Det fremgår af tabellen, at en lidt større andel af de unge oplever lavere værdier af *indflydelse* på egen sag, mens den dimension, hvor flest giver en høj vurdering vedrører deres forhold til deres sagsbehandler (se også Figur 4.1).

Tabel 2.1 Mål for inddragelse – samlet og opdelt på dimensioner

	Gennemsnit	Nedre 25 %	Øvre 75 %
Samlet inddragelsesmål	0,60	0,50	0,72
Dimension 1: information om sag	0,60	0,50	0,73
Dimension 2: forhold til sagsbehandler	0,60	0,50	0,76
Dimension 3: indflydelse på egen sag	0,60	0,48	0,73
Antal		1.477	

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020).

Som nævnt i afsnit 1.2 estimeres sammenhængen mellem det samlede inddragelsesmål og outcomemålene i tre forskellige step. Dels som den simple sammenhæng (Model 1), dels hvor vi korrigerer for en lang række baggrundsfaktorer vedrørende den unge selv og den unges forældre (Model 2), og endelig hvor vi korrigerer for faktorer, der vedrører den unges sag (Model 3). Herefter præsenteres resultaterne af den fulde model, hvor mål for inddragelse er opdelt på de tre forskellige dimensioner, der alle tre indgår i modellen (Model 4). I afsnit 2.1 præsenteres resultaterne for det samlede inddragelsesmål, mens afsnit 2.2 viser resultaterne opdelt på de tre inddragelsesdimensioner.

2.1 Sammenhæng mellem samlet mål for inddragelse og uddannelse og job

I dette afsnit ser vi på, hvordan det samlede mål for inddragelse målt i 2019 er relateret til efterfølgende resultater opnået i folkeskolen, påbegyndelse og op-hør af uddannelse samt omfang af beskæftigelse.

I Tabel 2.2 ses de gennemsnitlige niveauer af de tre outcomemål, der vedrører resultater fra folkeskolen, nemlig deltagelse i folkeskolens afgangsprøve (FSA), og for dem, der deltager, resultater ved prøven i hhv. dansk og mate-matik. Vi ser kun på disse outcomemål for den yngre del af populationen (po-pulation 1), da de øvrige unge allerede havde afsluttet 9. klasse i 2019, hvor spørgeskemaet blev besvaret. Det fremgår af tabellen, at knap 80 % af de unge har deltaget i afgangsprøven, og at gennemsnittet blandt dem, der del-tog i eksamen, lå omkring 4,5.

Tabel 2.2 Outcomemål vedrørende FSA¹

	Gennemsnit	Antal
Har deltaget i afgangsprøven	0,79	779
Gennemsnitskarakter i matematik ²	4,5	579
Gennemsnitskarakter i dansk ²	4,6	587

Note: 1) Population 1, jf. Tabel 1.2. 2) Blandt dem, der deltog i FSA-eksamen.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I Tabel 2.3 vises resultaterne af de tre forskellige modeller, der estimerer sam-menhængen mellem det samlede mål for inddragelse og resultater fra af-gangsprøven: M1 inkluderer kun inddragelsesmålet, M2 inkluderer desuden baggrundsfaktorer vedrørende den unge og dennes forældre (se evt. Tabel 4.4 og Tabel 4.5 for deskriptiv statistik på de enkelte baggrundsfaktorer), og M3 inkluderer desuden information vedrørende den unges sag (se Tabel 4.6).

Det fremgår af tabellen, at det samlede mål for inddragelse ingen sammen-hæng har med, om de unge deltager i folkeskolens afgangsprøve, eller hvor-dan de klarer sig til eksamen. Det gælder hverken i M1-modellen, der kun in-kluderer det samlede mål for inddragelse, eller i M2- og M3-modellerne, der korrigerer for øvrige faktorer.

Tabel 2.3 Sammenhæng mellem samlet mål for inddragelse og hhv. deltagelse i FSA og karakterer ved eksamen¹

	Deltagelse i FSA-eksamen		Karakter ved FSA-eksamen: ²				Antal faktorer inkluderet
			Matematik		Dansk		
M1: Kun samlet inddragelsesmål	0,08	(0,34)	0,24	(0,72)	-0,85	(0,15)	1
M2: Inddragelsesmål og baggrundsfaktorer	-0,03	(0,73)	-0,60	(0,37)	-0,79	(0,16)	43
M3: Inddragelsesmål, baggrund og info om sag	-0,04	(0,66)	-0,91	(0,22)	-0,71	(0,26)	49
Antal personer	789		579		587		

Note: 1) Population 1, jf. Tabel 1.2. 2) Blandt dem, der deltog i eksamen. Hver koefficient er estimeret i en separat model. P-værdier i parentes: + p < 0,1, * p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

De næste outcomemål, vi ser på, vedrører den videre uddannelse efter folkeskolen, nærmere bestemt påbegyndelse af ungdomsuddannelse (erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse) eller deltagelse i FGU. Disse outcomemål kan måles for hele populationen, dvs. både de helt unge, der var i gang med grundskolen i 2019, og de lidt ældre, der havde afsluttet grundskolen i 2019. Påbegyndelse af ungdomsuddannelse defineres som at have været aktiv på en ungdomsuddannelse i minimum et af årene 2020-2022, mens vi bruger aktivitet på FGU i 2022 som mål for deltagelse i FGU. Da FGU er en forberedende uddannelse, der skal gøre de mest udfordrede unge klar til ungdomsuddannelse, kan aktivitet i 2022 særligt for de ældre aldersgrupper ses som et udtryk for fastholdelse i denne forberedelse. Det skal derfor typisk ses som noget positivt, hvis færre er aktive i FGU.

Af Tabel 2.4 fremgår det, at ca. halvdelen af de unge har været påbegyndt en ungdomsuddannelse i løbet af de 3 år, vi ser på – heraf lidt flere på en erhvervsuddannelse end på en gymnasial uddannelse. Der er lidt flere i den yngre population 1, der i 2022 var i gang med FGU, hvilket passer godt med, at det er kortere tid siden, de har forladt grundskolen, sammenlignet med den ældre population 2. Samlet er omkring 16 % i gang med FGU i 2022.

Tabel 2.4 Outcomemål vedrørende uddannelse efter grundskolen

	Procent
I gang med FGU 2022	16 %
Har påbegyndt erhvervsuddannelse	28 %
Har påbegyndt gymnasial uddannelse	25 %
Har påbegyndt ungdomsuddannelse ¹	53 %
Antal	1.477

Note: 1) Enten erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

I Tabel 2.5 viser vi sammenhængen mellem det samlede inddragelsesmål og påbegyndelse af forskellige uddannelser – i model M1 uden andre faktorer, i M2 med individuelle og forældre faktorer og i M3 også med faktorer vedrørende sagen. Det fremgår af tabellen, at der er en positiv sammenhæng mellem inddragelse og påbegyndelse af en ungdomsuddannelse – en sammenhæng, der drives af påbegyndelse af erhvervsuddannelse, idet det samlede inddragelsesmål ikke ser ud til at påvirke påbegyndelse af en gymnasial uddannelse. Vi kan således se, at når vi sammenligner unge med samme baggrundsforhold, så har de unge, der har oplevet højere inddragelse på tværs af de tre dimensioner, større sandsynlighed for at have påbegyndt en erhvervsuddannelse end de tilsvarende unge med en lavere grad af oplevet inddragelse. Størrelsen på sammenhængen indikerer, at en ung, der ligger blandt de 25 % unge med højest oplevet inddragelse, har 5 procentpoint højere sandsynlighed for at påbegynde en erhvervsuddannelse end en ung, der ligger blandt de 25 % med lavest oplevet inddragelse.⁸ Desuden viser tabellen en negativ sammenhæng mellem inddragelse og deltagelse i FGU i M1-modellen. Når vi inddrager information om den unge og dennes forældre (M2), forsvinder denne sammenhæng imidlertid.

⁸ Forskel i indeksniveau mellem de to grupper (se Tabel 2.1): $0,72 - 0,50 = 0,22$ gange koefficienten $0,22 = 0,05$.

Tabel 2.5 Betydning af samlet mål for inddragelse på de unges påbegyndelse af uddannelse efter grundskolen

	FGU 2022		Erhvervs-uddannelse		Gymnasial uddannelse		Ungdoms-uddannelse ¹		Antal faktorer inkluderet
M1: Kun samlet inddragelsesmål	-0,15*	(0,04)	0,29***	(0,00)	0,09	(0,18)	0,32***	(0,00)	1
M2: Inddragelsesmål og baggrundsfaktorer	-0,06	(0,33)	0,19**	(0,01)	0,03	(0,62)	0,15*	(0,03)	47
M3: Inddragelsesmål, baggrund og info om sag	-0,08	(0,30)	0,22**	(0,01)	0,02	(0,75)	0,16*	(0,04)	53
Antal personer	1.475		1.475		1.475		1.475		

Note: 1) Enten erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse. Hver kolonne-række-kombination er estimeret i en separat model. P-værdier i parentes: + p < 0,1, * p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

Til slut undersøger vi sammenhængen mellem de unges inddragelse og deres tilknytning til arbejdsmarkedet i 2021. Vi ser på, om de unge har opnået beskæftigelse, om de har været ledige, har forladt arbejdsmarkedet, om de tilhører NEET-gruppen, og endelig om de er droppet ud af en ungdomsuddannelse (se Tabel 2.6). Vi anvender to forskellige mål for beskæftigelse. Dels bruger vi et mål for fuldtidsbeskæftigelse, defineret som minimum 1.600 betalte timer eller en erhvervsindkomst på minimum 160.000 kr. i løbet af året. Derudover bruger vi et mål for delvis beskæftigelse, hvor alle, der har haft minimum én uges beskæftigelse i løbet af året, tæller med. I forhold til ledighed tæller en person som ledig i løbet af året, hvis vedkommende har haft minimum en uge med kontanthjælp eller dagpenge.⁹ Vi definerer personer, der forlader arbejdsmarkedet, som dem, der er overgået til førtidspension ved slutningen af 2021. Desuden har vi også defineret et outcomemål, NEET, ud fra den internationale betegnelse. NEET står for Not in Education, Employment or Training (se Bolvig et al., for en nærmere beskrivelse). NEET-gruppen inkluderer unge, der har været inaktive i løbet af året, det vil sige hverken har haft en lønindkomst eller været i gang med en uddannelse i 2021. Endelig definerer vi drop-ud af ungdomsuddannelse som de unge, der siden grundskolen har påbegyndt en ungdomsuddannelse, men som i 2022 ikke var aktive på en uddannelse, og som heller ikke havde gennemført den påbegyndte uddannelse. Dette mål beregnes kun blandt de unge, der på et tidspunkt har påbegyndt en ungdomsuddannelse.

⁹ Denne kategori inkluderer uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseudbetaling, overgangsydelse, ledighedsydelse, kontanthjælp og dagpenge.

Analyserne vedrørende tilknytning til arbejdsmarkedet laves alene for den ældre del af populationen (population 2), da den yngre del af populationen kun i meget begrænset omfang er gamle nok til at have muligheden for at indgå på arbejdsmarkedet i den undersøgte tidsperiode. I Tabel 2.6 kan man se, at 60 % af de unge har haft en form for lønindkomst i løbet af 2021, men at det kun er 11 % af dem, der har haft et fuldtidsjob. Det kan holdes op mod, at ca. halvdelen har påbegyndt en ungdomsuddannelse (se Tabel 2.4), hvoraf 18 % er droppet ud, og 28 % indgår i NEET-gruppen i løbet af året.

Tabel 2.6 Outcomemål vedrørende tilknytning til arbejdsmarkedet. Population 2.

	Gennemsnit	Antal
Fuldtidsjob i 2021 ¹	11 %	980
Job i løbet af 2021 ²	60 %	980
Ledig i løbet af 2021	34 %	980
Førtidspension i 2021	2 %	980
NEET i 2021 ³	28 %	980
Drop-ud af ungdomsuddannelse ⁴	18 %	532

Note: 1) Minimum 1.600 betalte timer eller erhvervsindkomst >160.000 kr., 2) positiv erhvervsindkomst i 2021, 3) hverken i job eller uddannelse i løbet af 2021, 4) blandt dem, der har påbegyndt en ungdomsuddannelse.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

I Tabel 2.7 ses det, at det samlede mål for inddragelse har en positiv sammenhæng med fuldtidsbeskæftigelse og en negativ sammenhæng med ledighed, inden vi tager højde for øvrige faktorer (M1), men at disse sammenhænge forsvinder, når vi kontrollerer for de unges individuelle baggrundsfaktorer (M2). Ligeledes viser tabellen, at sandsynligheden for at tilhøre NEET-gruppen, at modtage førtidspension eller at være droppet ud af en ungdomsuddannelse ikke er signifikant relateret til det samlede mål for inddragelse – hverken i den simple model M1 eller i den fulde model med korrektion for alle baggrundsfaktorer.

Tabel 2.7 Betydning af samlet mål for inddragelse på tilknytning til arbejdsmarkedet i 2021. Population 2.

	Fuldtidsjob ¹	Job i året	Ledighed i året	Førtids-pension	NEET ²	Drop-ud af ungdoms-uddan-nelse ³	Antal faktorer inkluderet
M1: Kun samlet inddragelsesmål	0,13* (0,03)	0,00 (0,98)	-0,20* (0,03)	-0,01 (0,62)	-0,09 (0,32)	0,11 (0,29)	1
M2: Inddragelsesmål og baggrundsfaktorer	0,08 (0,22)	-0,11 (0,26)	-0,02 (0,83)	-0,01 (0,77)	0,03 (0,75)	-0,06 (0,61)	45
M3: Inddragelsesmål, baggrund og info om sag	0,06 (0,38)	-0,14 (0,20)	-0,10 (0,30)	0,02 (0,55)	0,03 (0,73)	-0,04 (0,77)	51
Antal personer	979	979	979	979	979	531	

Note: 1) minimum 1.600 betalte timer eller erhvervsindkomst >160.000 kr. i året. Hver kolonne-række-kombination er estimeret i en separat model. P-værdier i parentes: + p < 0,1, * p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

2.2 Sammenhæng mellem de tre inddragelsesdimensioner og uddannelse og job

I dette afsnit dykker vi ned i sammenhængene mellem hver af de tre dimensioner af det samlede inddragelsesmål og vores outcomemål. Det vil sige, hvorvidt de unges information om egen sag, forhold til deres sagsbehandler samt indflydelse på egen sag udviser særskilte sammenhænge med deres efterfølgende uddannelse og beskæftigelse.

I Tabel 2.8 vises sammenhængen mellem inddragelse opdelt på de tre forskellige dimensioner og resultater af folkeskolens afgangsprøve. De tre forskellige dimensioner er alle inkluderet i modellen sammen med øvrige baggrundsfaktorer om de unge, deres forældre og deres sag. Det fremgår af Tabel 2.8, at koefficienterne for hhv. forholds- og indflydelsesdimensionerne peger i hver sin retning, men sammenhængene er dog ikke statistisk signifikante.

Tabel 2.8 Betydning af inddragelse målt via tre indeks for hhv. information om sag, forhold til sagsbehandler og indflydelse på egen sag. Population 1.

	Deltagelse i FSA-eksamen		Karakter ved FSA-eksamen: ¹			
			Matematik		Dansk	
Dimension 1: Information om sag	0,03	(0,81)	-0,06	(0,95)	0,45	(0,58)
Dimension 2: Forhold til sagsbehandler	-0,19	(0,12)	-0,65	(0,50)	-0,58	(0,47)
Dimension 3: Indflydelse på egen sag	0,13	(0,31)	-0,15	(0,88)	-0,47	(0,58)
Antal inkluderede faktorer	51		51		51	
Antal personer	789		579		587	

Note: 1) Blandt dem, der deltog i eksamen. Hver kolonne er estimeret i en separat model (M4) med alle tre indeks inkluderet samtidig. P-værdier i parentes: + p < 0,1, * p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001. Den fulde model for deltagelse i FSA kan ses i Bilagstabel 1.1.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

I Tabel 2.9 ser vi på det opdeltede mål for inddragelse i forhold til de unges start på uddannelse efter grundskolen. Vi ser, at den positive sammenhæng mellem det samlede mål for inddragelse og påbegyndelse af en ungdomsuddannelse, som vi så i Tabel 2.5, primært drives af målet for indflydelse på egen sag, som er statistisk signifikant på et 90 %'s niveau. Således vil en ung, der ligger blandt de 25 % unge med højest indflydelse på egen sag, have 5 procentpoint højere sandsynlighed for at have påbegyndt en ungdomsuddannelse end en ung, der ligger blandt de 25 % med laveste indflydelse på egen sag.¹⁰

¹⁰ Forskel i indeksniveau mellem de to grupper (se Tabel 2.1): $0,73 - 0,48 = 0,25$ gange koefficienten 0,19 = 0,05.

Tabel 2.9 Betydning af inddragelse målt via tre forskellige dimensioner på de unges uddannelse efter grundskolen¹

	FGU 2022		Erhvervsuddannelse		Gymnasial uddannelse		Ungdomsuddannelse ²	
Dimension 1: Information om sag	-0,08	(0,33)	-0,07	(0,50)	0,01	(0,86)	-0,05	(0,63)
Dimension 2: Forhold til sagsbehandler	0,08	(0,32)	0,10	(0,33)	-0,02	(0,76)	0,02	(0,84)
Dimension 3: Indflydelse på egen sag	-0,05	(0,53)	0,15	(0,15)	0,07	(0,39)	0,19+	(0,06)
Antal faktorer inkluderet	56		56		56		56	
Antal personer	1.475		1.475		1.475		1.475	

Note: 1) Aktiv på den pågældende uddannelse i 2020, 2021 eller 2022. 2) Enten erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse. Hver kolonne er estimeret i en separat model (M4) med alle tre indeks inkluderet samtidig. Den fulde model for påbegyndelse af ungdomsuddannelse kan ses i Bilagstabel 1.1. P-værdier i parentes: + p < 0,1, * p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

Til slut ser vi på sammenhænge mellem de tre inddragelsesdimensioner og de unges kontakt med arbejdsmarkedet og evt. drop-ud af ungdomsuddannelse. Når vi opdeler inddragelsesmålet på de tre forskellige dimensioner, ser vi, at den manglende sammenhæng mellem inddragelse og arbejdsmarkedskontakt, som vi fandt i Tabel 2.7, dækker over modsatrettede sammenhænge mellem sandsynligheden for at få tilkendt førtidspension eller indgå i NEET-gruppen på den ene side og hhv. dimensionen for forhold til sagsbehandler og dimensionen for indflydelse på egen sag på den anden.

Således fremgår det af Tabel 2.10, at unge, der angiver at have et godt forhold til deres sagsbehandler, i højere grad er kommet på førtidspension i 2021 og i højere grad indgår i NEET-gruppen, selv efter vi har korrigeret for alle kendte faktorer, herunder også hvordan den unge har klaret sig ved FSA. Disse resultater kan umiddelbart virke kontraintuitive, og en forklaring kan måske være, at sammenhænge er omvendt kausale, hvis eksempelvis sagsbehandlere udviser mere opmærksomhed – og dermed får et bedre forhold – til de mest sårbare unge, som samtidig har størst sandsynlighed for at blive modtagere af førtidspension eller indgå i NEET-gruppen.

Tabellen viser desuden, at unge, der oplever at have høj indflydelse på egen sag, har mindre sandsynlighed for at have fået en førtidspension i 2021. Tilsvarende mønster ser vi i forhold til sandsynligheden for at indgå i NEET-kategorien i 2021, dvs. at stå uden uddannelse og beskæftigelse i hele året. Dette inkluderer også de førtidspensionerede. Her er den negative sammenhæng med indflydelse på egen sag dog ikke signifikant.

Tabel 2.10 Betydning af inddragelse målt via tre forskellige dimensioner på kontakt med arbejdsmarkedet i 2021. Population 2.

	Fuldtids- job ¹	Job i året	Ledighed i året	Førtids- pension	NEET ²	Drop-ud af ungdoms-ud- dannelse ³
Dimension 1: Information om sag	-0,12 (0,17)	-0,14 (0,32)	0,12 (0,32)	-0,02 (0,64)	-0,15 (0,18)	0,04 (0,80)
Dimension 2: Forhold til sagsbehandler	0,03 (0,70)	-0,19 (0,16)	-0,17 (0,16)	0,13*** (0,00)	0,29* (0,01)	0,04 (0,77)
Dimension 3: Indflydelse på egen sag	0,13 (0,14)	0,19 (0,18)	-0,02 (0,86)	-0,10** (0,01)	-0,14 (0,22)	-0,12 (0,44)
Antal faktorer inkluderet	53	53	53	53	53	53
Antal personer	979	979	979	979	979	531

Note: 1) Minimum 1.600 betalte timer eller erhvervsindkomst >160.000 kr. i året. 2) Not in Education, Employment or Training. 3) Blandt dem, der har påbegyndt en ungdomsuddannelse. Hver kolonne er estimeret i en separat model (M4) med alle tre indeks inkluderet samtidig. De fulde modeller for hhv. fuldtidsjob og NEET kan ses i Bilagstabel 1.1. P-værdier i parentes: + p < 0,1, * p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

Selvom de udgør en lille andel af den samlede population, så tyder resultaterne i Tabel 2.10 på, at de unge, der kommer på førtidspension i løbet af analyseperioden, udgør en særlig gruppe i forhold til kombinationen af forhold til sagsbehandler og indflydelse på egen sag. Derfor har vi testet en model (ikke vist), hvor de unge, der senest i 2021 var overgået til førtidspension, er ekskluderet, for at tjekke om de evt. driver nogle af de sammenhænge, vi har set. Det viser sig dog ikke at være tilfældet, og det vil sige, at den positive sammenhæng mellem godt forhold til sagsbehandler og sandsynligheden for at indgå i NEET-gruppen stadig er positiv og statistisk signifikant, efter at unge på førtidspension er ekskluderet fra analysen.

3 Konklusion

I denne rapport har vi via en række statistiske analyser undersøgt, om unge i udsatte positioner, som i høj grad oplever at være inddraget i sagsbehandlingen, klarer sig bedre end tilsvarende unge, som i lavere grad oplever at være inddraget, på følgende parametre:

- Resultater ved folkeskolens afgangsprøve
- Påbegyndelse af en ungdomsuddannelse
- Tilknytning til arbejdsmarkedet.

De unges inddragelse er målt via en spørgeskemaundersøgelse, som VIVE gennemførte i sommeren 2019 blandt danske unge i alderen 12-17 år, som enten var anbragt eller havde en kontaktperson som forebyggende foranstaltning. I undersøgelsen svarede de unge på en række forskellige spørgsmål om deres inddragelse i deres egen sag i kommunen. På baggrund af knap 1.500 besvarelser har vi i denne analyse dannet et samlet inddragelsesmål, som består af tre underliggende dimensioner, nemlig 1) niveauet af information om sagsbehandlingen, 2) de unges forhold til deres sagsbehandler, og 3) de unges muligheder for indflydelse.

I undersøgelsen ser vi på sammenhænge mellem på den ene side det samlede inddragelsesmål samt de underliggende dimensioner og på den anden, hvordan de unge klarer sig i forhold til uddannelse og job. Da vi ikke kan udelukke, at der findes ikke-målbare faktorer, som både har betydning for omfanget af inddragelse og for den unges fremtidige job- og uddannelseschancer, er ambitionen med denne analyse ikke at vise den kausale effekt af oplevet inddragelse, men snarere at sandsynliggøre, i hvilket omfang inddragelse er relateret til job og uddannelse i fremtiden.

Ses der på tværs af analyserne i kapitel 2, er den overordnede konklusion, at der kun er relativt svag sammenhæng mellem udsatte unges oplevede inddragelse, og hvordan de efterfølgende klarer sig i forhold til uddannelse og beskæftigelse. Resultaterne viser, at unge, som i relativt høj grad oplever inddragelse, har en større sandsynlighed for at påbegynde en ungdomsuddannelse – særligt en erhvervsuddannelse – men derudover indikerer analyserne ikke, at der er en positiv sammenhæng mellem det samlede mål for de unges inddragelse og analysernes forskellige outcomemål, når der tages højde for andre baggrundsfaktorer vedrørende de unge, deres forældre og deres sag. Resultaterne viser således ikke en signifikant sammenhæng mellem på den ene side

det samlede inddragelsesmål og på den anden de unges deltagelse i samt resultater ved folkeskolens afgangsprøve, påbegyndelse af en gymnasial uddannelse, beskæftigelse, ledighed, hvorvidt de unge indgår i NEET-gruppen, eller om de dropper ud af en ungdomsuddannelse.

Som nævnt består det samlede inddragelsesmål af tre underliggende dimensioner for de unges inddragelse, og dykker vi dybere ned i disse, viser resultaterne, at den positive sammenhæng mellem inddragelse og de unges påbegyndelse af en ungdomsuddannelse primært trækkes af den inddragelsesdimension, som vedrører de unges muligheder for indflydelse på egen sag. Analyserne viser desuden en tendens til, at sandsynligheden for at blive modtager af førtidspension er lavere, jo større indflydelse på egen sag de unge oplever at have.

Endvidere viser resultaterne en tendens til, at unge, som scorer højt på den inddragelsesdimension, der vedrører deres forhold til deres sagsbehandler, i højere grad modtager førtidspension og i højere grad indgår i NEET-gruppen. Disse resultater kan umiddelbart virke kontraintuitive, og en forklaring kan måske være, at sammenhængen er modsatrettet. Hvis eksempelvis sagsbehandlere udviser mere opmærksomhed – og dermed får et bedre forhold – til de mest sårbare unge, som samtidig har størst sandsynlighed for at blive modtagere af førtidspension eller indgå i NEET-gruppen, så er det ikke den bedre relation, der fører til inaktivitet på arbejdsmarkedet, men snarere omvendt. Til trods for at vi i analysen kontrollerer for oplysninger om en lang række baggrundsforhold, kan det ikke udelukkes, at der er nogle uobserverbare karakteristika vedrørende omfanget af de unges udsathed eller udfordringer, som påvirker analyseresultaterne. Eksempelvis er det ikke muligt via registerdata at tage fuldstændig højde for, om de unge har funktionsnedsættelser.

3.1 Perspektivering

Som angivet i indledningen er der både i praksis og i forskningslitteraturen en forventning om, at børn og unge i udsatte positioner, som bliver inddraget i deres egen sag, vil klare sig bedre i livet (Bessell, 2011). Samtidig har vi empirisk kunnet konstatere, at de unge i vores studie i varierende grad oplever sig inddraget, både når man måler inddragelse samlet, og når det opgøres i de forskellige dimensioner, som indgår i vores spørgeskemadata. Når vi på trods af denne variation kun i mindre grad finder den forventede sammenhæng med de unges resultater i forhold til uddannelse og beskæftigelse, så tyder det umiddelbart på, at betydningen af inddragelse ikke er særlig stor.

I den sammenhæng er det væsentligt at være opmærksom på, at mange andre forhold end inddragelse kan have betydning for, hvordan unge i udsatte positioner klarer sig i forhold til uddannelse og job. Det gælder eksempelvis de

støtteindsatser, som fx kommuner og frivillige foreninger laver for denne gruppe af unge, samt relationen til de øvrige voksne (pædagoger, plejeforældre, kontaktpersoner), der indgår i den unges liv. Typisk vil den unges kontakt til støttepersoner i disse indsatser og relationer være væsentligt mere omfattende end kontakten til sagsbehandleren. Set i det lys, kan det være, at inddragelse i sagsbehandlingen ikke er så betydningsfuld for, hvordan de unge kommer til at klare sig i forhold til uddannelse og job.

Selv hvis inddragelse har mindre betydning for de unges uddannelse og job, er det dog væsentligt at være opmærksom på, at inddragelse er vigtigt af andre årsager, ikke mindst fordi det er en central rettighed for de unge, og fordi tidligere undersøgelser indikerer, at unge har det godt med sig selv og føler sig mere værdsat, når sagsbehandlere sætter pris på deres synspunkter og tager dem seriøst (Bijleveld, Dedding & Bunders-Aelen, 2015).

Resultaterne behøver dog ikke nødvendigvis betyde, at den teoretiske forventning om de positive effekter af inddragelse er forkert. I stedet kan der være en række forskellige faktorer, der kan forklare den manglende empiriske evidens. For det første er det muligt, at sammenhængene mellem inddragelse og de unges efterfølgende uddannelse og job er mere komplicerede end som så. Man kan for eksempel forestille sig en sammenhæng, der både afhænger af de unges kognitive evner og af sagens kompleksitet, som vi ikke har et godt mål for i vores data. Man kan her forestille sig, at de unge, der har de mindst komplicerede sager, også er dem, der oplever sig mindst inddraget – måske fordi de distancerer sig fra egen sag eller simpelthen ikke oplever eller har behov for kontakt til myndighed. Det kan fx være unge i stabile og velfungerende anbringelser, som måske i højere grad vil bruge deres forældre, plejeforældre eller pædagoger og i mindre grad deres sagsbehandler i forbindelse med vigtige beslutninger, og som derfor vil have en svagere relation til deres sagsbehandler. Disse unge vil givetvis også have større sandsynlighed for at klare sig godt i forhold til job og uddannelse.

Omvendt kan man forestille sig, at niveauet af inddragelse vil stige, jo mere kompleks den unges sag er, og her vil de unge, der har de bedste kognitive evner, måske blive inddraget mere, fordi de formentlig er lettere for sagsbehandlerne at inddrage i sagen¹¹. For unge, der har større funktionsnedsættelser eller af anden grund er længst fra uddannelse, vil inddragelse i egen sag måske ofte være lavere, særligt i forhold til informations- og indflydelses-dimensionerne, mens relationen til sagsbehandler godt kan være høj. Flere af resultaterne i denne analyse peger i retning af disse mere komplekse sammenhænge. Fx kan

¹¹ Med udgangspunkt i implementeringsteori kan man desuden argumentere for, at inddragelse ikke meningsfuldt kan betragtes som en ensidig aktivitet, hvor sagsbehandleren er afsender, og den unge er modtager (se fx Winter & Nielsen, 2008). Snarere er der tale om såkaldt 'joint production', hvor omfanget af inddragelse også i høj grad afhænger af den unges egne ressourcer og tilgang til sagsbehandleren. På den baggrund kan man forestille sig, at unge med relativt gode kognitive evner har flere ressourcer til selv at opsøge og indgå i et inddragende samarbejde med deres sagsbehandler.

det være en forklaring på, at vi ingen relation finder mellem det samlede mål for inddragelse og FSA eller inddragelse og påbegyndelse af gymnasial uddannelse – selv uden korrektion for bagvedliggende faktorer. Tilsvarende kan det forklare de positive sammenhænge, vi finder mellem et godt forhold til sagsbehandler og førtidspensionering/NEET-tilstand.

For det andet kan vores resultater muligvis skyldes måden, vi måler inddragelse på. I denne analyse fokuseres udelukkende på de unges *oplevede* inddragelse og udelukkende på inddragelse i forhold til myndighedssagen. Det er således muligt, at inddragelse målt via nogle mere objektive kriterier, fx sagsbehandleres gennemførelse af forskellige specifikke inddragelsesaktiviteter (såsom afholdelse af børnesamtaler), eller via specifikke anmærkninger i de unges handleplaner ville vise andre resultater. Det er også muligt, at inddragelse målt i forhold til andre relevante voksne i den unges liv (fx forældre, kontaktpersoner eller plejeforældre) vil vise nogle stærkere sammenhænge.

Set i lyset af resultaterne fra denne undersøgelse er det relevant at overveje, hvordan fremtidig forskning kan bidrage til at skabe mere viden om, hvorvidt inddragelse har en effekt på, hvordan unge i udsatte positioner klarer sig i forhold til uddannelse og beskæftigelse. Først og fremmest vil det være relevant og interessant med yderligere analyser, som kan dykke dybere ned i forskellige dimensioner af inddragelse, og hvilke sammenhænge der er mellem disse dimensioner, unges baggrundsforhold og outcomes. Vores analyser indikerer, at inddragelse er et komplekst fænomen, hvis underliggende dimensioner muligvis har forskellige og komplekse sammenhænge med øvrige forhold i de unges liv.

En anden interessant mulighed for fremtidig forskning kunne være at se bredere på, hvilke personer der har betydning for unges inddragelse i beslutninger om deres eget liv. Som allerede nævnt er mange unge i udsatte positioner væsentligt oftere sammen med andre voksne end deres sagsbehandler, som de måske kun mødes med et par gange om året. Andre voksne omkring den unge – eksempelvis forældre, kontaktpersoner eller plejeforældre – har formentlig stor betydning for de unges inddragelse. Eksempelvis kan plejeforældre spille en vigtig rolle i at hjælpe den unge med at håndtere de formelle inddragelseskanaler og forberede den unge på møder med sagsbehandleren, herunder fx informere om mødets dagsorden og om den unges rettigheder (jf. Jensen, 2014). Set i lyset af at disse andre voksne er så meget tættere på de unge i dagligdagen, kunne det være interessant at undersøge, hvor stor betydning de har for unges inddragelse i beslutninger om deres eget liv.

Dokumentation

4 Data og metode

Dette kapitel giver en detaljeret beskrivelse af undersøgelsens datagrundlag, som består af dels data fra en spørgeskemaundersøgelse (afsnit 4.1) og dels en række registerdata fra Danmarks Statistik (afsnit 4.2). Derudover beskrives den valgte analysemodel i afsnit 4.3.

4.1 Spørgeskemaundersøgelse

I sommeren 2019 gennemførte VIVE en spørgeskemaundersøgelse om inddragelse, som blev besvaret af ca. 2.300 danske unge i alderen 12-17 år, som enten var anbragt eller havde en kontaktperson som forebyggende foranstaltning. Selve dataindsamlingen blev gennemført af Danmarks Statistik Survey. Baggrunden og processen for udvikling og indsamling af spørgeskemaet er relativt kort beskrevet nedenfor. En mere detaljeret beskrivelse kan findes i Kloppenborg & Lausten (2020).

Hovedformålet med spørgeskemaet var at måle, hvor inddraget unge i udsatte positioner selv oplever at være i kommunernes sagsbehandling. En række forskere, herunder Hart (1992), Shier (2001), Lundy (2007), Vis & Thomas (2009), Bessell (2011) samt Villumsen & Berg (2020), har udviklet forskellige teoretiske begreber, typologier og kontinuummer til at forstå børn og unges inddragelse – både generelt og specifikt i forhold til sagsbehandling. I litteraturen findes der dog ikke én fast definition på, hvad inddragelse af børn og unge indebærer i praksis. Jensen skriver herom, at "inddragelse som begreb er beskrevet i litteraturen om mange forskellige handlinger og mange forskellige praksisser" (Jensen, 2014: 82), ligesom Bessell (2011) pointerer, at "børns inddragelse er et upræcist og multidimensionelt koncept" (egen oversættelse). På tværs af forskellige undersøgelser er der dog en række perspektiver, der fremhæves som centrale for inddragelse, og ambitionen med spørgeskemaet var at favne så mange af disse som muligt.

Med inspiration fra især Bessell (2011), Bijleveld et al. (2015), Lundy (2007) og Jensen (2014) udarbejdede vi et spørgeskema med en række spørgsmål om unges inddragelse, som var grupperet i følgende tre dimensioner for inddragelse:

- Dimension 1 – Information om sagsbehandlingen: Et væsentligt fundament for, at den unge har mulighed for at udtrykke relevante synspunkter om sin egen sag, er, at den unge bliver godt informeret af sin sagsbehandler om, hvad der kommer til at ske, hvornår og hvorfor.

- Dimension 2 – Den unges forhold til sin sagsbehandler: En god og tillidsfuld relation mellem ung og sagsbehandler er helt afgørende for, at den unge kan udtrykke sig frit og komme til at påvirke beslutninger.
- Dimension 3 – Den unges muligheder for indflydelse: En central del af inddragelse handler om, at de unge har indflydelse på deres egen sag. Det drejer sig dels om indflydelse i forhold til selve sagsbehandlingen, fx i forhold til, hvad der skal tales om på møder om den unges sag. Dels drejer det sig om indflydelse på de beslutninger, kommunen træffer i den unges sag.

Baseret på spørgsmål, der kan relateres til hver af de tre dimensioner, har vi anvendt konfirmatorisk faktoranalyse til at danne tre indeks – et for hver dimension. Tabel 4.1 giver et overblik over de konkrete spørgsmål, som indgår i faktoranalysen for hvert indeks. På baggrund af de tre indeks dannes det samlede mål for inddragelse som et simpelt gennemsnit af de tre. Det betyder, at dimensionen vedrørende information indgår med lige så stor vægt i det samlede mål som dimensionen for forhold til sagsbehandler, selvom der indgår færre spørgsmål i førstnævnte. Alle indeks er efterfølgende standardiseret, så de varierer mellem 0 og 1, hvor 0 indikerer en meget lav grad af inddragelse, og 1 indikerer en meget høj grad af inddragelse. Vi danner alle indeks specifikt for den population, som anvendes i den enkelte analyse, dvs. for den samlede population og for population 1 (den unge population) og population 2 (den ældre population) separat.

I Tabel 4.1 er der ud for hvert spørgsmål angivet korrelationen med det enkelte dimensionsindeks samt et tal for spørgsmålets unikhed for hver af de to populationer. Det fremgår at tabellen, at på trods af aldersforskellen mellem de to populationer, så korrelerer spørgsmålene indbyrdes næsten ens på tværs af de to populationer, og de enkelte indeks dannes dermed næsten ens for de yngre og de ældre unge.¹²

¹² I analysen af påbegyndt uddannelse i kapitel 2.2 anvendes tre indeks, der er dannet for den samlede population. Disse adskiller sig heller ikke mærkbart fra de viste indeks og er derfor ikke vist her.

Tabel 4.1 Mål for inddragelse opdelt på tre dimensioner – indeksvægte

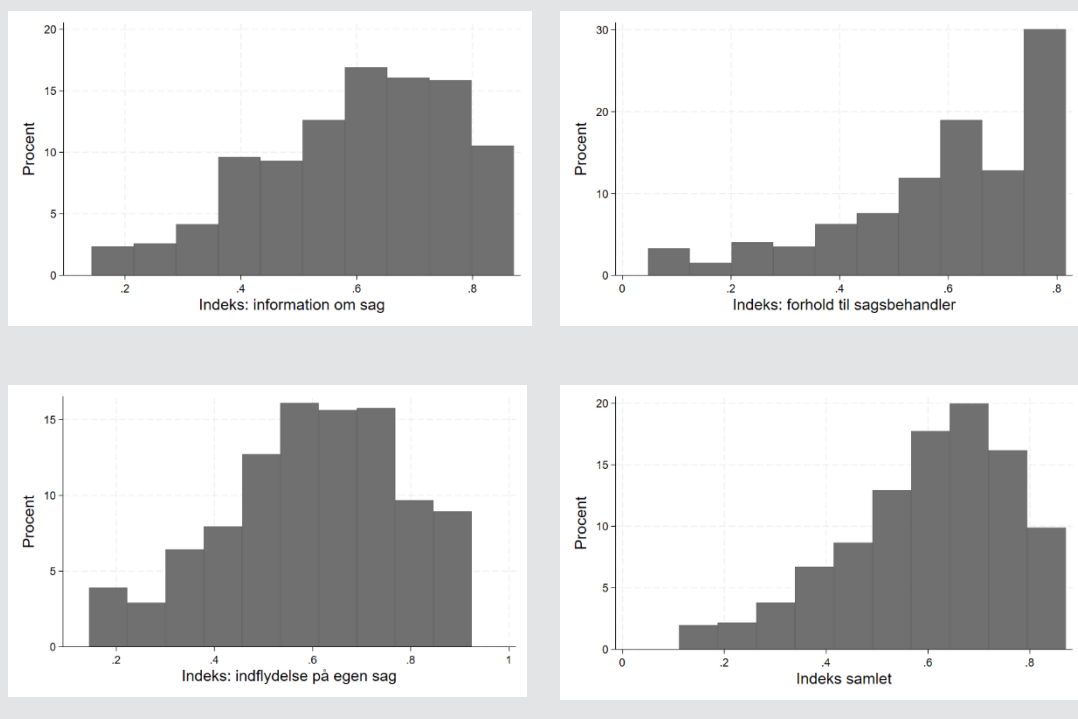
Spørgsmål		Fulde population	
		Korrelation	Unikhed ¹
Information	Når jeg mødes med min sagsbehandler, ved jeg på forhånd, hvad vi skal tale om på mødet	0,608	0,59
	Jeg ved på forhånd, hvem der kommer med til møder med min sagsbehandler og hvorfor	0,627	0,57
	Efter møderne med min sagsbehandler taler mig og min sagsbehandler om, hvordan mødet gik, og hvad der blev besluttet	0,639	0,55
	Min sagsbehandler forklarer mig, hvorfor beslutningerne i min sag er, som de er	0,711	0,47
Egenværdi ²		1,68	
Forhold til sagsbehandler	Min sagsbehandler lytter til, hvad jeg siger	0,855	0,25
	Min sagsbehandler forstår, hvad jeg mener	0,857	0,26
	Min sagsbehandler tager mine meninger alvorligt	0,864	0,23
	Jeg kan stole på min sagsbehandler	0,849	0,27
	Min sagsbehandler interesserer sig for, hvordan jeg har det	0,842	0,28
	Jeg føler altid, jeg kan fortælle min sagsbehandler, hvordan jeg har det	0,779	0,36
Egenværdi ²		4,25	
Indflydelse på sag	Jeg er med til at bestemme, hvor mig og min sagsbehandler mødes	0,773	0,38
	Jeg er med til at bestemme, hvornår mig og min sagsbehandler mødes	0,678	0,40
	Jeg er med til at bestemme, hvad vi skal tale om, når jeg mødes med min sagsbehandler	0,723	0,34
	Min sagsbehandler spørger altid om, hvad min holdning er til det, der skal tages beslutning om, inden det bliver besluttet, hvad der skal ske	0,703	0,50
	Min sagsbehandler synes, at min holdning er vigtig	0,742	0,36
	Jeg har indflydelse på, hvad kommunen beslutter om mig i min sag	0,702	0,48
Egenværdi ²		3,04	

Note: 1) Unikhed beskriver, hvor stor en del af spørgsmålets varians der ikke kan forklares af indekset. Hvis et spørgsmål har unikhed over 0,6 siger tommelfingerreglen, at det ikke er godt repræsenteret i indekset. 2) Egenværdien beskriver indeksets samlede varians. Det anbefales kun at anvende indeks, der har en egenværdi på minimum 1.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020).

Figur 4.1 nedenfor viser, hvordan de unge i undersøgelsen fordeler sig på såvel målene for de enkelte dimensioner som det samlede inddragelsesmål.

Figur 4.1 Mål for inddragelse opdelt på tre dimensioner samt det samlede mål. Fordeling af værdier i de enkelte indeks.

Note: Baseret på den samlede population N=1.477.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020).

Spørgeskemaet, som de unge besvarede i 2019, indeholdt desuden en række øvrige spørgsmål om blandt andet de unges kendskab til deres rettigheder, om de ved, hvad en handleplan er, hvor ofte de mødtes med deres sagsbehandler, samt i hvilket omfang de har oplevet sagsbehandlerskift (se Tabel 4.6). Disse variable indgår også i rapportens analyser for at korrigere for forskelle i de unges muligheder for at blive inddraget.

Endelig indeholdt spørgeskemaet en række spørgsmål om de unges mentale trivsel, som blev målt med det validerede instrument SDQ (Strengths and Difficulties Questionnaire).¹³ SDQ er et udbredt og anerkendt måleredskab til vurdering af børn og unges psykiske trivsel og funktion. SDQ består af 25 spørgsmål, der belyser fem dimensioner: følelsesmæssige symptomer, adfærdsmæssige

¹³ Læs evt. mere på SDQ's officielle hjemmeside: <https://sdqinfo.org/>

symptomer, hyperaktivitet og koncentrationsvanskeligheder, vanskeligheder i relationer til jævnaldrende samt sociale styrkesider. For hver dimension tildeles den unge en subscore, der indikerer, om den unge ligger inden for eller afviger fra normalområdet. 20 af spørgsmålene indgår i en samlet SDQ-score for den unges trivsels- og funktionsvanskeligheder, der kan antage værdier mellem 0 og 40, hvor en højere SDQ-score indikerer flere trivselsudfordringer. Det er denne samlede SDQ-score, vi anvender i analyserne i denne rapport.

I Kloppenborg & Lausten (2020) er der gennemført en bortfaldsanalyse af de anvendte spørgeskemadata, der viser, at bortfaldet er skævt fordelt, således at det er børn og unge i de mest udsatte positioner, der ikke har svaret på spørgeskemaet. Det betyder, at de er underrepræsenterede i analyserne. Data blev ikke vægtet, da vægtning kun havde mindre betydning for resultaterne, dvs. mindre end 1 procentpoints ændring i fordelingerne og ingen ændring af fortegn og signifikans i regressionerne. Baseret på denne viden om minimal skævhed i besvarelserne og ingen behov for vægtning har vi heller ikke foretaget vægtning i de nærværende analyser.

4.2 Registerdata

Analyserne i denne rapport er ud over de omtalte spørgeskemadata baseret på registerdata fra Danmarks Statistik. De to populationer er koblet med registerdata om blandt andet demografi, socioøkonomiske baggrundsforhold, beskæftigelsesstatus, oplysninger om uddannelsesniveau og skoleresultater. Tabel 4.2 præsenterer en oversigt over, hvilke datakilder i Danmarks Statistik de inkluderede variable samt de valgte outcomemål stammer fra.

Tabel 4.2 Oversigt over datakilder fra Danmarks Statistik

Register	Variable til analysen
BEF – Befolkningen	Køn, alder og herkomst
BUAF – Børn og Unge anbragte forløbsregister	Anbringelsessted (familiepleje eller institution) Alder ved første anbringelse Varighed i anbringelse
BUFO – Børn og unge forebyggende foranstaltninger	Type af foranstaltning Alder ved første foranstaltning Varighed af foranstaltning
IND – Indkomst	Erhvervsindkomst Indkomst på passiv forsørgelse Løntimer
KOTRE – Komprimeret elevregister (KOMP3)	Afsluttet 9. klasse Antal skoleskift i grundskolen (inkl. skift til specialskole og dagbehandlingstilbud)
UDFK – Grundskolekarakterer	Har deltaget i 9. kl. afgangsprøven Gennemsnitskarakterer i dansk og matematik, 9. kl.
UDSP – Specialundervisning	Har modtaget specialundervisning i grundskolen
UDDA – Befolkningens uddannelse	Har påbegyndt en uddannelse Har påbegyndt FGU
AKM – Arbejdsklassifikationsmodulet	Fuldtids- og deltidsbeskæftigelse Fuldtidsstuderende på SU Passiv forsørgelse (førtidspensionist)
Skolefravær (data fra STIL)	Samlet fravær Ulovligt fravær

Kilde: Danmarks Statistik og STIL (Styrelsen for It og Læring ved Børne- og Undervisningsministeriet).

Tabel 4.3 giver den specifikke definition af de enkelte outcomemål, der analyseres på i kapitel 2, opdelt på resultater ved folkeskolens afgangsprøve (afsnit 2.1), påbegyndelse af en ungdomsuddannelse (afsnit 2.2) og tilknytning til arbejdsmarkedet (afsnit 1.1).

Tabel 4.3 Beskrivelse af de enkelte outcomemål, anvendt i kapitel 2, og hvor informationen stammer fra

Outcomemål	Definition
Har deltaget i afgangsprøven	De unge har deltaget i afgangsprøven, hvis de er registreret med en afgangsprøve i enten dansk eller matematik ved 9. eller 10. klasses afslutning (kilde: UDFK)
Gennemsnitskarakter i matematik	Gennemsnitskarakter i matematik til afgangsprøven i 9. klasse (kilde: UDFK)
Gennemsnitskarakter i dansk	Gennemsnitskarakter i dansk til afgangsprøven i 9. klasse (kilde: UDFK)
I gang med FGU 2022	Aktiv på en FGU-uddannelse i løbet af 2022 (kilde: UDDA)
Har påbegyndt erhvervsuddannelse	Aktiv på en erhvervsuddannelse i løbet af perioden 2020-2022 (kilde: UDDA)
Har påbegyndt gymnasial uddannelse	Aktiv på en gymnasial uddannelse i løbet af perioden 2020-2022 (kilde: UDDA)
Har påbegyndt ungdomsuddannelse	Aktiv på en enten gymnasial eller erhvervsuddannelse i løbet af perioden 2020-2022 (kilde: UDDA)
Fuldtidsjob i 2021	Minimum 1.600 betalte timer eller erhvervsindkomst >160.000 kr. (kilde: IND)
Job i løbet af 2021	Positive løntimer eller positiv erhvervsindkomst i 2021 (kilde: IND)
Ledig i løbet af 2021	Positiv indkomst fra kontanthjælp, uddannelseshjælp, dagpenge eller ledighedsydelse i 2021 (kilde: IND)
Førtidspension i 2021	Positiv indkomst fra førtidspension i 2021 (kilde: IND)
NEET i 2021	Ingen aktive uddannelser, ingen erhvervsindkomst og ingen løntimer i 2021 (kilde: UDDA og IND)
Drop-ud af ungdomsuddannelse	Ingen aktiv uddannelse i 2022 og højeste fuldførte uddannelse lavere niveau end højeste påbegyndt uddannelse (kilde: UDDA) Dannes kun blandt dem, der har påbegyndt ungdomsuddannelse efter 2019.

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 4.4 og Tabel 4.5 giver en beskrivelse af de baggrundskarakteristika, der er inddraget i analyserne. Tabel 4.4 viser de individuelle faktorer for de to populationer af unge, mens Tabel 4.5 viser de individuelle faktorer for forældrene. En lang række af de inkluderede faktorer er lavet som dikotome variable (også kaldet dummy-variable), hvor 1 markerer faktorens indhold, og 0 markerer alt andet. Herved får vi eksempelvis, at 22 % af de unge er 14 år i 2019, mens 53 % af de unge er drenge.

Tabel 4.4 Individuelle faktorer for de unge, der er inkluderet i modellerne M2, M3 og M4

	Gennemsnit/ %-andel	Nedre 25 %	Øvre 75 %
Gennemsnitlig score på SDQ-skalaen (skala 0-40)	13,2	9,0	18,0
Skolefravær i grundskolen (procent af samlede antal skoledage)	8,4 %	3,6	11,0
Ulovligt fravær i grundskolen (andel af samlede antal skoledage)	2,1 %	0,1	2,4
Den unges alder i 2019:			
14 år	22 %		
15 år	29 %		
16 år	28 %		
17 år	20 %		
Dreng	53 %		
Indvandrer	6 %		
Efterkommer	8 %		
Anbragt i familiepleje 2019	33 %		
Anbragt på institution 2019	20 %		
Fast støttekontaktperson 2019	39 %		
Antal skoleskift i grundskolen	2,7	2,0	4,0
Deltaget i folkeskolens afgangsprøve (FSA)	80 %		
Gennemsnitskarakter i matematik FSA (karakterpoint)	4,5	2,0	7,0
Gennemsnitskarakter i dansk FSA (karakterpoint)	4,8	3,0	6,8
Antal			1.477
Antal med FSA (matematik/dansk)			1.071 / 1.096

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Den gennemsnitlige score på den samlede SDQ-skala ligger på 13,2 for de unge, der er med i analyserne. SDQ-scoren kan opdeles i kategorier for, om de unge ligger inden for eller uden for normalområdet fastsat ved normtal (se fx Arnfred et al., 2019, for et forsøg på at lave danske normer). Grænsen mellem inden for og uden for normalområdet er fastsat til at være 14, således at scorer fra 0 til og med 13 er inden for normalområdet, mens scorer på 14 eller derover er uden for. De unge ligger altså gennemsnitligt meget tæt på denne grænse.

Tabel 4.5 viser de individuelle faktorer for forældrene, opdelt på mødre og fædre. Med henvisning til tidligere analyser af udsatte forældres karakteristik (Lausten & Andreasen, 2021) viser de individuelle faktorer her en særligt udsat gruppe af forældre. Der er fx en relativt stor andel af de unge, hvor vi ikke har oplysninger om forældrene (7 % af mødre og 15 % af fædre står i tabellen som ukendte), hvilket betyder, at forældrene enten er døde, eller at der ikke er registreret nogen personer som forældre til de unge.

Tabel 4.5 Individuelle faktorer for de unges forældre, vist for hhv. mor og far

	Mor	Far
Enlig mor	49 %	
Ukendt	7 %	15 %
Har været anbragt	19 %	14 %
Alder ved barnets fødslen:		
- Under 20 år	26 %	11 %
- 20-24 år	27 %	21 %
- 25-29 år	23 %	22 %
- 30-34 år	13 %	18 %
- 35-39 år	3 %	13 %
Lavt uddannelsesniveau	42 %	38 %
Højt uddannelsesniveau	14 %	11 %
Beskæftiget	37 %	50 %
Arbejdsløs	2 %	4 %
Førtidspensionist	19 %	13 %
Kontanthjælpsmodtager	31 %	15 %
Hjemmegående	3 %	4 %
Dømt for lovovertrædelse	13 %	32 %
Antal	1.477	1.477

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Højt uddannelsesniveau angiver, at forældrene har en længere uddannelse end en erhvervsfaglig uddannelse, mens lavt uddannelsesniveau markerer, at forældrene ikke har fuldført nogen uddannelse ud over grundskolen. Sidstnævnte gælder for 42 % af mødre og 38 % af fædre. Samtidig er en rela-

tivt stor andel af forældrene dømt for en lovovertrædelse (betinget eller ubetinget dom, ekskl. trafikovertrædelser). Det gælder for 13 % af mødrene og 32 % af fædrene.

Tabel 4.6 indeholder de ekstra faktorer, der ud over spørgsmålene om inddragelse er hentet fra spørgeskemaet. Det drejer sig blandt andet om spørgsmål om de unges kendskab til deres rettigheder og handleplan, og i hvilket omfang de havde oplevet sagsbehandlerskift.

Tabel 4.6 Faktorer vedrørende egen sag/general sagsbehandling

Alle	
	Gennemsnit
Ved, hvad en handleplan er	64 %
Har haft mindst 3 forskellige sagsbehandlere de seneste 2 år	31 %
Har haft mere end 2 møder med sagsbehandler på 6 måneder	40 %
Kender sin ret til at blive inddraget	45 %
Antal	1.477

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020).

4.3 Analysemodel

Vi estimerer sammenhængen mellem vores outcomemål og mål for inddragelse i fire trin. I første trin estimeres den simple sammenhæng i en model M1, hvor det kun er det samlede mål for inddragelse, der er inkluderet:

$$Y_{ti} = \alpha + \gamma INDEKS_{0i} + u_i, \quad (M1)$$

Hvor Y_{ti} er de forskellige outcomemål, som vi ønsker at måle effekten på (se Tabel 4.3), målt for person i til tid t , og $INDEKS_{0i}$ er det indeks for inddragelse, som er omtalt i afsnit 4.1. Der estimeres separate modeller for hvert outcomemål.

For at tage højde for den forventede positive selektion af de unge, der bliver inddraget i egen sag, anvender vi det store kendskab, vi har til den unge, den unges sag og den unges forældre, som vi dels har indsamlet i spørgeskemaundersøgelsen, dels inddrager fra diverse administrative registre via Danmarks Statistiks forskerordning. Vi anvender i model M2 to faktorer til at kontrollere for de kompetencer, der kan have betydning for, om barnet/den unge

bliver inddraget i egen sag: dels viden om forældrenes kompetencer, dels viden om barnets tidligere kompetencer målt før eller samtidig med, at spørgeskemaundersøgelsen om oplevet inddragelse blev gennemført.

$$Y_{ti} = \alpha + \gamma INDEKS_{0i} + \beta_1 FK_i + \beta_2 EK_{(-1)i} + u_i, \quad (M2)$$

Hvor FK_i er en vektor af mål for forældrenes kompetencer, fx deres uddannelse, løn og beskæftigelsehistorik (forældrenes faktorer fremgår af Tabel 4.5) og $EK_{(t-1)i}$ er en vektor af mål for de unges egne kompetencer, der, som det fremgår, måles forud for outcomemålet. $EK_{(t-1)i}$ består dels af SDQ-mål indsamlet i forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen samt information om barnets brug af specialundervisning i løbet af grundskolen, og dels for den ældre population 2 også af mål fra grundskolens afgangsprøve. Desuden indeholder $EK_{(t-1)i}$ en række øvrige faktorer, der forventes at have betydning for outcome, såsom alder og herkomst. De unges egne faktorer, samt de øvrige faktorer, fremgår af Tabel 4.4.

Endelig inkluderer vi i model M3 viden om sagen og den unges kendskab til forskellige faktorer i sagsbehandlingen, som alle er målt via spørgeskemaet i 2019:

$$Y_{ti} = \alpha + \gamma INDEKS_{0i} + \beta_1 FK_i + \beta_2 EK_{(-1)i} + \beta_3 S_{0i} + u_i, \quad (M3)$$

Hvor S_{0i} angiver en vektor af faktorer omhandlende sagen. Disse fremgår af Tabel 4.6.

I den fjerde og sidste model M4 udvides mål for inddragelse til et mål for hver dimension af inddragelse:

$$Y_{ti} = \alpha + \gamma_1 INFO_{0i} + \gamma_2 FORH_{0i} + \gamma_3 INDF_{0i} + \beta_1 FK_i + \beta_2 EK_{(-1)i} + \beta_3 S_{0i} + u_i, \quad (M4)$$

Hvor $INFO_{0i}$, $FORH_{0i}$ og $INDF_{0i}$ repræsenterer de tre dimensioner for inddragelse i sagsbehandlingen, nemlig 1) niveauet af information om sagsbehandlingen, 2) de unges forhold til deres sagsbehandler, og 3) de unges muligheder for indflydelse.

Populationsstørrelse og styrken af modellen

Da vi ikke kan observere alle outcomemål for alle unge i registerdata, varierer antallet af observationer i de enkelte analyser. Således indgår der mellem 579 og 789 observationer i analysen af outcomemål vedrørende resultater fra FSA, 979 i analysen af outcomemål vedrørende tilknytning til arbejdsmarkedet og 1.475 i analysen af outcomemål vedrørende start på videre uddannelse. Antallet af observationer kan imidlertid være afgørende for, om man kan forvente at finde en signifikant sammenhæng, selv hvis der er en sammenhæng. Jo min-

dre population og jo mindre den sande sammenhæng mellem målet for inddragelse og vores outcomemål er, jo større er risikoen for, at vi afviser en sammenhæng, selvom den reelt findes. I den fulde model, hvor alle faktorer er inkluderet, kan man med 1.418 observationer finde en effekt på 0,15, hvilket anses at være en lille effekt.¹⁴ Det betyder, at i de modeller, hvor den fulde population indgår, er der kun en lille risiko for, at vi overser en reel sammenhæng. I de analyser, hvor vi har under 600 observationer, skal effektstørrelsen være 0,24 eller højere, for at vi med stor sandsynlighed vil finde en sammenhæng, hvis der eksisterer en. Denne effektstørrelse ligger mellem det, man i litteraturen kalder en lille og en medium størrelse effekt (se fx Statskingdom 2023).

¹⁴ Effektstørrelsen måles som forskellen i outcomemålet pr. standardafvigelse mellem unge med et inddragelsesniveau på 0 i forhold til et inddragelsesniveau på 1.

Litteratur

- Arnfred, J., K. Svendsen, C. Rask, P. Jeppesen, L. Fensbo, T. Houmann, C. Obel, J. Niclasen & N. Bilenberg (2019). Danish norms for the Strengths and Difficulties Questionnaire. *Danish Medical Journal*, 66(6), 1-7.
- Bengtsson, T. T. & S. Henze-Pedersen (2022). *Børn og unges inddragelse i myndighedssagsbehandling på børne- og ungeområdet: En vidensindsamling under Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Bessell, S. (2011). Participation in decision-making in out-of-home care in Australia: What do young people say? *Children and Youth Services Review*, 33(4), 496-501.
- Bijleveld, G. G. V., C. W. M. Dedding & J. F. G. Bunders-Aelen (2015). Children's and young people's participation within child welfare and child protection services: a state-of-the-art review. *Child and Family Social Work*, 20(2), 129-138.
- Bolvig, I., T. Jeppesen, H. B. Kleif, J. Østergaard, A. Iversen, N. Broch-Lips, N. L. Jensen & J. Thodsen (2019). *Unge uden job og uddannelse – hvor mange, hvorfra, hvorhen og hvorfor? En kortlægning af de udsatte unge i NEET-gruppen*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Hart, R. (1992). *Children's participation: From tokenism to citizenship*. Firenze: UNICEF International Child Development Centre.
- Jensen, B. S. (2014). *Inddragelse af udsatte børn og unge i socialt arbejde: Reel inddragelse eller symbolsk retorik?* Aalborg: Aalborg University Press.
- Kloppenborg, H. S. & M. Lausten (2020). *Udsatte unges inddragelse i kommunernes sagsbehandling*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Lausten, M. & A. G. Andreasen (2021). *Karakteristik af udsatte forældre 2019*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Lausten, M., K. Iversen & A. G. Andreasen (2023). *Trivsel blandt børn og unge i udsatte positioner 2023*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

- Lausten, M. & H. S. Kloppenborg (2022). Involvement of children and young people in care order decision-making – A Danish perspective. *Child & Family Social Work, 27*(2), 349-357.
- Lundy, L. (2007). 'Voice' is not enough: Conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child. *British Educational Research Journal, 33*(6), 927-942.
- Shier, H. (2001). Pathways to participation: Openings, opportunities and obligations. A new model for enhancing children's participation in decision-making, in line with article 12.1 of the UN Convention on Rights of the Child. *Children and Society, 15*(2), 107-117.
- Statskingdom (2023). Regression and ANOVA. www.statskingdom.com/sample_size_regression.html
- Villumsen, A. M. & L. Berg (2020). Forældre og børns rettigheder i socialt myndighedsarbejde med udsatte familier – inddragelse, indflydelse og deltagelse. I: Jacobsen, A. F. & A.-D. Hestbæk (red.). *Børns rettigheder – i soci-alfagligt og pædagogisk perspektiv*, s. 185-199. København: Akademisk Forlag.
- Vis, S. A. & N. Thomas (2009). Beyond talking – Children's participation in Norwegian care and protection cases. *European Journal of Social Work, 12*(2), 155-168.
- Winter, S. C. & V. L. Nielsen (2008). *Implementering af politik*. København: Hans Reitzels Forlag.

Bilag 1 Bilagstabel Model M4

Bilagstabel 1.1 Fuld model (M4) med alle faktorer inkluderet for udvalgte outcomemål

	Har deltaget i afgangsprøven	Påbegyndt ungdomsudd.	Fuldtidsjob	NEET
Dimension 1: information om sag	0,02 (0,85)	-0,05 (0,63)	-0,13 (0,14)	-0,16 (0,17)
Dimension 2: forhold til sagsbehandler	-0,19 (0,11)	0,02 (0,84)	0,03 (0,73)	0,29* (0,01)
Dimension 3: indflydelse på egen sag	0,13 (0,32)	0,19* (0,06)	0,11 (0,22)	-0,15 (0,20)
Mål for forældrenes kompetencer (FK):				
Enlig mor	0,03 (0,26)	0,00 (0,99)	-0,01 (0,58)	-0,00 (0,88)
Mor ukendt	0,48 (0,25)	0,19 (0,66)	-0,10 (0,76)	-0,17 (0,68)
Far ukendt	-0,06 (0,89)	0,24 (0,69)	0,04 (0,91)	0,18 (0,66)
Mor har været anbragt	-0,01 (0,81)	0,02 (0,43)	0,03 (0,26)	-0,03 (0,38)
Far har været anbragt	-0,08* (0,05)	-0,06 (0,10)	-0,01 (0,84)	0,05 (0,24)
Mors alder ved fødslen:				
under 20 år	-0,04 (0,71)	-0,02 (0,81)	0,00 (1,00)	0,13 (0,19)
20-24 år	-0,04 (0,69)	0,02 (0,75)	0,03 (0,67)	0,02 (0,87)
25-29 år	-0,04 (0,67)	-0,02 (0,75)	-0,01 (0,85)	0,07 (0,50)
30-34 år	0,04 (0,67)	0,03 (0,72)	-0,01 (0,85)	0,09 (0,33)
Fars alder ved fødslen:				
under 20 år	-0,00 (0,98)	-0,50 (0,24)	0,04 (0,91)	0,17 (0,69)
20-24 år	0,12* (0,04)	-0,45 (0,28)	0,05 (0,88)	0,15 (0,71)

	Har deltaget i afgangsprøven	Påbegyndt ungdomsudd.	Fuldtidsjob	NEET
25-29 år	0,10	-0,49	0,03	0,18
	(0,10)	(0,25)	(0,92)	(0,66)
30-34 år	0,14*	-0,51	0,05	0,19
	(0,02)	(0,23)	(0,87)	(0,65)
35-39 år	0,00	-0,50	0,02	0,20
	(,)	(0,23)	(0,96)	(0,63)
Mors job og uddannelse 2019:				
Lavt uddannelsesniveau	0,02	-0,00	0,00	0,01
	(0,55)	(0,93)	(0,93)	(0,80)
Højt uddannelsesniveau	0,02	-0,06	-0,01	0,02
	(0,71)	(0,09)	(0,77)	(0,58)
I beskæftigelse	0,45	0,21	-0,16	-0,20
	(0,27)	(0,62)	(0,64)	(0,63)
Arbejdsløs	0,54	0,21	-0,15	-0,28
	(0,19)	(0,62)	(0,66)	(0,51)
Førtidspensionist	0,41	0,17	-0,24	-0,15
	(0,31)	(0,69)	(0,47)	(0,72)
Kontanthjælpsmodtager	0,43	0,13	-0,20	-0,17
	(0,29)	(0,75)	(0,55)	(0,69)
Hjemmegående	0,46	0,10	-0,21	-0,10
	(0,25)	(0,80)	(0,52)	(0,80)
Fars job og uddannelse 2019:				
Lavt uddannelsesniveau	-0,04	-0,00	-0,01	0,03
	(0,21)	(0,93)	(0,63)	(0,39)
Højt uddannelsesniveau	0,01	0,02	-0,04	-0,01
	(0,83)	(0,52)	(0,25)	(0,90)
I beskæftigelse	-0,15	0,76*	-0,02	-0,02
	(0,71)	(0,08)	(0,69)	(0,80)
Arbejdsløs	-0,16	0,60	-0,05	0,00
	(0,70)	(0,16)	(0,51)	(0,97)
Førtidspensionist	-0,20	0,78*	-0,05	-0,03
	(0,64)	(0,07)	(0,39)	(0,72)
Kontanthjælpsmodtager	-0,15	0,79*	-0,04	0,05
	(0,72)	(0,07)	(0,45)	(0,52)
Hjemmegående	-0,03	0,81*	0,00	0,00
	(0,93)	(0,06)	(,)	(,)

	Har deltaget i afgangsprøven	Påbegyndt ungdomsudd.	Fuldtidsjob	NEET
Mor dømt for lovovertrædelse	0,03 (0,50)	0,05 (0,19)	0,00 (0,96)	-0,05 (0,22)
Far dømt for lovovertrædelse	0,05 (0,18)	-0,00 (0,89)	0,05* (0,04)	-0,06* (0,05)
De unges egne kompetencer (EK(-)):				
Samlet score på SDQ-skalaen	-0,01* (0,02)	-0,01*** (0,00)	-0,00 (0,34)	0,01*** (0,00)
Fraværsprocent	-0,00 (0,29)	-0,00 (0,17)	0,00 (0,81)	0,00 (0,64)
Ulovligt fravær, procent	0,01* (0,06)	-0,00 (0,51)	-0,00 (0,48)	0,00 (0,99)
Dreng	-0,02 (0,44)	-0,06** (0,01)	0,07** (0,00)	0,07* (0,01)
Indvandrere	0,13* (0,05)	0,18*** (0,00)	0,01 (0,83)	-0,24*** (0,00)
Efterkommer	-0,01 (0,93)	0,06 (0,19)	0,01 (0,87)	-0,10* (0,06)
Anbragt i familiepleje 2019	0,01 (0,82)	0,02 (0,51)	-0,02 (0,58)	-0,00 (0,90)
Anbragt på institution 2019	-0,22*** (0,00)	-0,02 (0,46)	-0,07* (0,02)	0,10** (0,01)
Alder 2019 =14	Ref,	Ref,	Ref,	Ref,
Alder 2019 =15	-0,01 (0,64)	0,06* (0,05)	0,00 (,)	0,00 (,)
Alder 2019 =16	-0,08* (0,05)	0,02 (0,58)	0,03 (0,30)	0,02 (0,55)
Alder 2019 =17	-0,37** (0,00)	0,01 (0,69)	0,11*** (0,00)	0,05 (0,24)
Skoleskift: færre end 3	Ref,	Ref,	Ref,	Ref,
Skoleskift: 3 eller flere	0,05* (0,09)	0,02 (0,50)	-0,02 (0,32)	-0,00 (0,89)
Skoleskift: 5 eller flere	-0,08 (0,11)	0,03 (0,33)	-0,00 (0,91)	-0,05 (0,20)
Deltaget i folkeskolens afgangsprøve		0,11** (0,00)	-0,00 (1,00)	-0,21*** (0,00)

	Har deltaget i afgangsprøven	Påbegyndt ungdomsudd.	Fuldtidsjob	NEET
Matematikkarakter		0,05***	0,00	-0,02**
		(0,00)	(0,35)	(0,00)
Danskkarakter		0,03***	0,00	-0,02*
		(0,00)	(0,69)	(0,01)
Faktorer omhandlende sagen (S_{0i}):				
Ved, hvad en handleplan er	0,11***	0,02	0,06*	-0,02
	(0,00)	(0,44)	(0,01)	(0,52)
Mindst 3 forskellige sagsbehandlere seneste 2 år	0,06*	-0,03	0,04	0,03
	(0,07)	(0,29)	(0,10)	(0,35)
1-2 forskellige sagsbehandlere seneste 2 år	Ref,	Ref,	Ref,	Ref,
Samme sagsbehandler seneste 2 år	-0,00	-0,02	0,04*	0,03
	(0,98)	(0,50)	(0,07)	(0,34)
0-1 møde på 6 måneder	Ref,	Ref,	Ref,	Ref,
2-3 møder på 6 måneder	-0,00	-0,02	0,04*	0,03
	(0,98)	(0,50)	(0,07)	(0,34)
Mere end 3 møder på 6 måneder	-0,01	-0,07*	0,01	0,08*
	(0,79)	(0,01)	(0,67)	(0,02)
Kender sin sagsbehandler	-0,03	-0,06	0,02	0,05
	(0,52)	(0,07)	(0,45)	(0,14)
Kender sin ret til inddragelse	0,03	-0,03	0,07	0,03
	(0,58)	(0,43)	(0,05)	(0,57)
Konstant	0,49	-0,12	0,06	0,30
	(0,42)	(0,88)	(0,91)	(0,62)
Observationer	789 ¹	1.475 ²	979 ³	979 ³
R ²	0,15	0,35	0,09	0,26
Antal inkluderede faktorer	52	56	54	54

Anm.: P-værdier i parentes: + p < 0,1, * p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001.

Note: 1) population 1, 2) begge populationer, 3) population 2.

Kilde: Egen tilvirkning på baggrund af spørgeskemadata fra Kloppenborg & Lausten (2020) og registerdata fra Danmarks Statistik.

VIVE